

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Ja, ik dacht die bel komt niet, ik begin maar vast. Luid en duidelijk. Wat fijn dat we er allemaal zijn. Behalve mevrouw Verdiesen, die komt iets later. Oh, die is er al. Hai. 29 zijn het er, Johan. Nou, dat is meer dan een quorum, we zijn voltallig. Superfijn. En dan open ik deze vergadering. Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik vind het superfijn dat we mekaar weer eens in levende lijve zien. Zo hoort het ook eigenlijk te zijn. Het kan ook. Het kan ook verantwoord in deze zaal. We vragen natuurlijk wel iedereen om op te letten. Dat doe ik overal waar ik kom. Hou die 1,5 m ongeveer een beetje in de gaten voor uw veiligheid. En voor die van anderen. Ik heb inmiddels mijn vaccinaties gehad, dus ik verkeer in de veronderstelling dat ik veilig ben. Ik hoop ook zo veilig dat ik ook niet anderen nog kan besmetten. Daar vertrouwen we dan maar op, hè. Ja, wat moet ik dan zeggen. Mevrouw Verdiesen is keurig op tijd. Helemaal geen minuut te laat. Keurig. En dat geldt voor ons allemaal. De agenda. Zullen we dit zo doen? Iemand over de agenda? Niemand? Dan is de agenda vastgesteld.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: Brengt ons meteen bij het vragenuur. Even kijken. Gaan we naar mijnheer Ros van GroenLinks, die wil volstaan met een korte verklaring, hè, mijnheer Ros. Hebben we afgesproken. En daar krijgt u ook de gelegenheid voor. Ga uw gang.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Sorry, ik was nog even aan het stoeien met de wifi. Dus ik zal het even kort uit mijn hoofd doen. Na zo'n lange tijd. GroenLinks had inderdaad vragen over poppodiumvereniging De Goot. Het college heeft gevraagd aan ons om die vragen nog even aan te houden. Omdat zij met een oplossing willen komen over een ontstane situatie waar ik vragen over had, betreffende het nieuwe pand. En omdat ik begrepen heb dat twee collegeleden inmiddels in gesprek zijn met het bestuur van De Goot -gisteravond hebben zij een gesprek gehad- wil ik die vragen ook even aanhouden. Om hen de ruimte te geven om deze onenigheid op te lossen. Dank u wel.

De voorzitter: Waarvoor dank. Eventueel komen we er dinsdag op terug. Zo was het idee. Gaan we naar mevrouw Van Vliet van Echt voor Ridderkerk. En dan gaat het over een kastje op het voetpad langs de Kievietsweg. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Van inwoners op de Kievietsweg ontvingen wij een aantal foto's die het college en de raadsleden ook toegestuurd hebben gekregen. Alsmede het verzoek om meer informatie en het wegnemen van de gevaarlijke situatie aldaar. Het grijze kastje is namelijk geplaatst midden op het voetpad. En dat leidt tot gevaarlijke situaties. En de bewoners zeggen ook dat ze vooraf hier niet over geïnformeerd zijn. Vandaar onze vragen. Het zijn er vier. Waar dient dit kastje voor? Is dit kastje tijdelijk of permanent? Waarom is het op deze gevaarlijke plek geplaatst? En als laatste: kan het alsnog worden verplaatst, op zo'n manier dat het de wandelgang niet belemmert? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u wordt ondertussen een expert van dit stukje Kievietsweg, geloof ik. Trouwens een hele goeie vraag. Want als je naar die foto kijkt, dan lijkt het net iets van een blooper, eigenlijk. Dan kan je de lachers op je hand krijgen. Gelukkig ligt het iets anders. Waar het voor dient, het is een

kastje van het nutsbedrijf. Het is een permanent kastje. Ik maak het maar even spannend, dus het blijft ook gewoon staan. En waarom is het op deze gevaarlijke plek geplaatst? Het is niet geplaatst, het stond er al. Het staat er al jaren. Het stond namelijk altijd in het groen. Alleen de aannemer heeft veel te veel tegels aangebracht. En nu staat hij opeens plotseling op het voetpad. En wat gaat er nu gebeuren? Die aannemer gaat die tegels weghalen. En het komt weer in het groen te staan.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. U noemde in het begin dat het kastje van iemand was, maar dat kreeg ik even niet mee. Misschien wilt u dat nog even herhalen. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wethouder.

De heer Meij: Van een nutsbedrijf. Ik weet het niet helemaal zeker, maar het kan de kabel zijn, het kan elektriciteit zijn.

De voorzitter: Dit was het vragenmomentje, zullen we dan maar zeggen. Ik heb nog een verzuim goed te maken. Omdat we hier coronaproof met elkaar vergaderen op 1,5 m, is hier geen ruimte voor een publieke tribune. Maar wij zijn live te volgen via de website. En ik hoop natuurlijk ook dat dat massaal gebeurt. En ik wil dan ook op deze manier iedereen van harte welkom heten bij ons op de website. En fijn dat u er bent.

3. Vaststelling besluitenlijst raadsvergadering 22 april 2021

De voorzitter: We gaan naar de vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering 22 april. Iemand over de besluitenlijst? Die is vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst) en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (art. 40 RvO).

De voorzitter: Lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Dan is ook dat vastgesteld.

5. Bestuursverklaring Tozo

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, de bestuursverklaring Tozo. Die ligt hier voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Wat gek, die handjes dat had nog wel wat. Ik mis ineens de handjes. Ja. Zijn er tegenstemmers? Dan is dat ook vastgesteld.

6. Jaarstukken 2020 (behandeling samen met agendapunt 7)

7. 1e Tussenrapportage 2021 (behandeling samen met agendapunt 6)

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 6 en agendapunt 7. Die gaan we in één klap tegelijkertijd behandelen. Agendapunt 6 zijn jaarstukken van 2020 en agendapunt 7 is de eerste tussenrapportage 2021. We behandelen dat in één klap. Straks krijgen we wel aparte besluitvorming. We hebben met elkaar afgesproken dat het hier voorligt ter debat. En dat er een eerste termijn zal zijn van twee minuten. En in totaal gaan wij hieraan besteden 20 minuten. Wie van u wenst hierover het woord te voeren? Mijnheer Overheid,

mijnheer Kooijman, mijnheer Los, Kloos. Wat een mooi muzikje. Mijnheer Westbroek, mijnheer Soffree .
Eerste 2 minuten zijn voor u, mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u wel, voorzitter. Het is duidelijk. De pandemie en ontwikkelingen op het de sociaal domein hebben impact gehad op onze financiële huishouding. Hierbij geldt wel dat een gedeelte van de gemaakte kosten in 2020 nog gecompenseerd worden door het Rijk. Het CDA vindt het belangrijk dat onze burgers en ondernemers die hebben geleden onder de gevolgen van de pandemie geholpen worden. En we als gemeente ook onze verantwoordelijkheid hebben gepakt als het gaat om het sociaal domein. Als we dan zien welke investeringen en extra kosten we allemaal hebben gedaan en gemaakt, kunnen we stellen dat we het aan de goede zaken hebben besteed. We in Ridderkerk in de gelukkige omstandigheid verkeren dat we het financieel ook kunnen doen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Graag wil ik bij dit agendapunt mijn waardering uitbrengen richting het college. Maar met name ook richting de ambtelijke organisatie. Want wat een jaar hebben ook zij meegemaakt. Uit persoonlijke ervaring kan ik u vertellen dat een jaar thuis werken lang niet altijd motiverend werkt. Ja, soms lukt het ineens om snel to the point te komen in een online-meeting. En die aan je bureau zeurende collega mis je wellicht ook niet. Maar hoe zorg je dat je project toch voortgang boekt? Hoe kom je aan informatie van andere collega's die je zo hard nodig hebt, maar die via mail niet reageren? Hoe vul je die stilte wanneer je alleen thuis bent, en je je collega's wellicht onbewust als je directe netwerk bent gaan beschouwen? En dat terwijl intussen ook inhoudelijk extra stappen worden gevraagd, ook vanuit deze raad. Maak vaart met het helpen van onze inwoners en ondernemers. Beantwoord alle vragen die we als raad hebben. En graag binnen de ooit gestelde termijnen. En diverse aangenomen moties en amendementen zorgden voor extra onderzoek naar het een of ander. En ondertussen de Ontwikkelingsperspectief Centrum, Mobiliteitsplan, HOV-visie, Groenvisie, Visie op IK6, AED's, Warmtevisie, Geluidsmaatregelen Oosterpark, het Integraal Beleid Sociaal Domein en zo kan ik nog wel even doorgaan. Daar is keihard aan gewerkt in 2020. En zo wordt Ridderkerk weer mooier gemaakt en staan we dicht bij onze inwoners. En daar werken we allemaal voor tenslotte. En financieel? Geen beleidsvoornemen heeft onder druk gestaan. Ondanks corona, mede dankzij de verkoop van Eneco-aandelen, maar zeker ook vanwege een solide financieel beleid ligt er vanavond een -naar omstandigheden- prima jaarrekening voor. Vanuit de ChristenUnie dus de waardering voor al het werk. En ik vertrouw erop dat deze waardering ook wordt doorgegeven richting de organisatie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. De accountant heeft de jaarstukken gekwalificeerd als "getrouw en rechtmatig". Dat mag je dan zien als een stuk met glans. In de gemeente die er ook nog eens financieel erg sterk en goed voorstaat. Een klein vlekje op al die glans is wel het aantal grote aanpassingen onder de noemer Erratum. Het zou mooi zijn als we dat de volgende keer niet meer aantreffen. Het voorstel steunen wij. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos, Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Voor wat de jaarstukken betreft, kan EvR zich vinden in het voorstel van het college deze goed te keuren met een tekort van 1 3/10 miljoen euro. Voor wat betreft de tussenrapportage constateert Echt voor Ridderkerk dat de financiële situatie er niet vrolijker op wordt. In 2021 met een tekort van 1 2/10 miljoen, nadat we al 8 1/10 miljoen uit de reserves hebben gehaald. En de

komende drie jaar ook nog eens 13 ½ miljoen uit de reserves zullen halen. Echt voor Ridderkerk benadrukt dat rijkstaken, medeverantwoordelijk voor de Ridderkerkse tekorten en dóór de landelijke overheid aan ons opgelegd, dienen te worden gefinancierd dóór die landelijke overheid. Denk aan onderwijs, klimaat, corona en sociaal domein. Ik denk dat we op termijn niet ontkomen aan een vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS stemt in met de voorstellen voor de jaarrekening en de eerste tussenrapportage. En dankt de ambtelijke organisatie en het college voor de beantwoording van de vele vragen die met beide stukken gepaard gingen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Soffree, Partij van de Arbeid.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Allereerst onze waardering voor de opstellers van de jaarstukken. Een ware krachttoer. De Partij van de Arbeid Ridderkerk gaat akkoord met de vaststelling van de jaarstukken 2020. Omdat zij na beoordeling door de accountant in voldoende mate een getrouw beeld geven van de inkomsten en uitgaven over dat jaar. En de handelswijze van de organisatie daarin. Dit wil niet zeggen dat de Partij van de Arbeid Ridderkerk het eens is over de besteding en verdeling van de middelen. Op essentiële onderdelen zoals woningbouw, Wmo, schuldhulpverlening, cultuur en afvalplan waren wij het niet eens met de voorstellen van het college. Dat wij akkoord gaan met de jaarstukken dat geldt ook voor de eerste tussenrapportage 2021. Ik dank u wel.

De voorzitter: Gaan we naar de wethouder. In dit geval die van Financiën. Wethouder Oosterwijk, gaat uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb in de inbreng van de verschillende fracties eigenlijk geen vragen gehoord. Maar wel een aantal opmerkingen langs zien komen. En ik zou graag heel kort, ik zal het ook echt kort doen, daar even kort bij stilstaan. Als eerste bij de waardering die is uitgesproken. En ik denk dat het heel erg op zijn plaats is -en ik heb ook in commissieverband daar al woorden aan gewijd- dat die waardering ook met name richting de ambtelijke organisatie is uitgesproken. En vanzelf geven we die heel graag door, op verzoek. Want er is echt wat dat betreft in een bijzondere tijd echt een bijzondere prestatie geleverd. In heel veel opzichten. Dat geldt overigens, en dat mag ik dan graag even terugleggen namens het college, ook voor de raad. Ook voor de raad is het een ingewikkelde en lastige periode geweest. En ik stel vast dat we dat met elkaar, college en raad, onderling ook op een hele goede manier hebben kunnen en willen doen. Het achterliggende jaar was natuurlijk heel ingewikkeld. Vanwege de coronasituatie vooral. En het is inderdaad mooi om te kunnen stellen -en ook te laten blijken middels een jaarrekening- dat we er echt hebben willen en kunnen zijn voor het dorp Ridderkerk in zijn volle omvang. Inwoners, maatschappelijk middenveld en ondernemers. En op heel verschillende manieren, vanuit heel veel verschillende portefeuilles. Dat neemt niet weg dat we ook echt wel in een bijzondere tijd zitten als het gaat om gemeentelijke financiën. Daar wordt ook de vinger bij gelegd. Ik ben het graag eens met de heer Kloos als hij stelt dat rijkstaken -die soms wat al te gemakkelijk over de schutting bij de gemeenten worden gedeponneerd- toch echt rijksfinanciering benodigen. En het is ook gebleken -en dat heb ik ook in de commissie aangegeven- dat het college daar ook de vinger bij legt. Door moties te steunen dienaangaande op het VNG-congres. Maar ook heel recent bijvoorbeeld richting de provincie. Ja, de vinger erbij te leggen dat we als gemeente níet in die positie willen komen dat we hele ingewikkelde keuzes moeten maken bij het ontbreken van passende rijksfinanciën. En het gaat niet alleen over het sociaal domein. Dat gaat ook over energietransitie, dat gaat ook over de Omgevingswet, enzovoorts. Dat

doen we en dat blijven we ook doen als het gaat om het aanjagen van die passende financiering. Of dat moet leiden tot burgerlijke ongehoorzaamheid? Nou, het was meer als een soort vraag in de lucht. Ik stel voornamelijk niet, maar we gaan wel de scherpte opzoeken. Dat hebben we eigenlijk ook al in de kadernota gedaan. Daar praten we volgende week over als het gaat over het structureel ramen van een aantal baten. De accountant heeft inderdaad met mooie woorden wat dat betreft ook zijn waardering uitgesproken voor de financiële stukken. En daar hoef ik verder niets aan toe te voegen. En ik ben het afsluitend, voorzitter, ook graag met de heer Los eens, dat een erratum niet een gewénst iets is, maar soms wel een nóódzakelijk iets is. En we kunnen daarbij ook zien dat slechts een tweetal componenten tot heel veel wijzigingen in een begroting of een jaarrekening leidt. Wat nog maar eens aantoont dat een jaarrekening gewoon een complex financieel product is. Dank u wel.

Besluitvorming Jaarstukken 2020

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik geloof niet dat dat het geval is. Zijn er stemverklaringen uit te brengen? Ook dat is niet het geval. Mag ik van de tegenstemmers de handen zien? Ook dat is niet het geval. Zodat in ieder geval de jaarrekening op dit moment is vastgesteld, de gewijzigde. U had het er over, met inclusief het erratum. Dan is dat vastgesteld.

Besluitvorming 1^e Tussenrapportage 2021

Zelfde vraag maar dan over de eerste tussenrapportage. Stemverklaringen? Tegenstemmen? Vastgesteld!

8. Meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk 2021

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 8. Dat is de meerjarenprognose grondexploitatie Ridderkerk 2021. Die ligt voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Dat is niet het geval, dan is het vastgesteld.

9. Plan extra inzet ter voorkoming van problematische schulden gemeente Ridderkerk 2021

De voorzitter: Agendapunt 9. Plan extra inzet ter voorkoming van problematische schulden gemeente Ridderkerk 2021. Die ligt voor ter debat. We hebben afgesproken een eerste termijn van max vier minuten. En in totaal denken wij daar max 45 minuten aan te besteden. Mag ik de handen zien van zij die het woord willen voeren? Mevrouw Ripmeester, mevrouw Kayadoe, mevrouw Stip, mevrouw Fräser, mijnheer Kranendonk, mijnheer Los, mevrouw Van Vliet, mevrouw De Wolff, mijnheer Overheid. That's it, folks? Dan mag u uw handje weer intrekken. Max 4 minuten. Mevrouw Ripmeester, Partij van de Arbeid, ga uw gang.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Het moest gewoon even wennen hoe dat apparaat ook alweer werkte. Wij zijn blij dat er een plan ligt voor extra inzet om problematische schulden tegen te gaan. En ook met de gedegen adviezen van het Maatschappelijk Burgerplatform en Schuldhulpmaatje. Het kan bijna niet anders of dit is veel werk geweest. In onze gesprekken met ambtenaren ervaren we een gevoel van urgentie. En complimenten aan de ambtenaren voor het stuk. We zijn heel blij met het voornemen om bewoners minder stress te laten ervaren. Dan moeten ook haast wel de uitgangspunten Mobility Mentoring en de meer menselijke maat goed verankerd gaan worden. Schuldhulpmaatje stuurde het gemeentebestuur daarover een interessant artikel. Er is ten aanzien van de kostendelersnorm meer mogelijk. En wij onderstrepen het belang van meer maatwerk. Ook daarin zullen volgens dit plan stappen worden gezet. Het is mooi dat er ook gewerkt kan gaan worden met een saneringskrediet, waarbij schuldenaren nog maar één schuldeiser hebben. Dat is

veel overzichtelijker en duidelijker. Einde van het jaar lopen veel rijksregelingen af. En ondernemers geven aan nog niet het hoofd boven water te kunnen houden. Nu gaat er een pilot draaien met het opkopen van schulden bij een klein aantal jongeren. Maar ook, en misschien wel juist, de groep ondernemers zou hier baat bij kunnen hebben. De NVVK heeft het handboek Saneringskrediet daarover uitgebracht. De ervaringen in het land leren dat schulden nagenoeg volledig worden terugbetaald. En het Rijk heeft een waarborgfonds waardoor het risico nog lager ligt. Het is een wenkend extra instrument. Het is heel goed dat er ingezet wordt op vroegsignalering. De regels ten opzichte van de privacy mogen duidelijk gecommuniceerd worden. Door vroegsignalering zou ook duidelijk moeten worden welke schuldeisers er zijn. En zou mogelijk worden voorkomen dat er een bewuste of onbewuste concurrentiestrijd is tussen schuldeisers, die zich allemaal willen verhalen op het kleine stukje vermogen dat er is. In Rotterdam wordt gekeken naar de bedrijven die incasseren. Er wordt ingezet op meer menselijkheid in het traject. Het zou mooi zijn wanneer ook in Ridderkerk daarvoor draagvlak wordt gesmeed. Wij vragen uw aandacht voor een paar groepen. Ondernemers hebben we al genoemd. Een moeilijke groep om te bereiken, is de groep die niet geholpen wil worden door de gemeente. Die het vertrouwen kwijt zijn. Zoals zoveel mensen in de toeslagenaffaire, die zich gemeld hebben maar niet geholpen zijn. Het lijkt zinvol om eens met een paar ervaringsdeskundigen daarover te spreken. Een tweede groep is de impact die schulden op kinderen hebben. Wij vragen alle betrokkenen om juist hun levensgeluk zwaar te laten wegen. Het mes snijdt op veel vlakken. Bijvoorbeeld minder risico op angst en depressie. En een ander voorbeeld: twee derde van de pooierboys heeft schulden en een groot deel van de slachtoffers komt uit een armer gezin. Een andere groep waar we aandacht voor vragen, is de stille groep van gepensioneerden. Die een klein pensioen hebben en niet gecompenseerd of geïndexeerd worden. En die langzaam een beetje naar beneden glijden. En steeds weer blijkt het menselijk contact een belangrijke rol te spelen in deze trajecten. De beste mensen in de frontlinie -en wij willen voor deze ambtenaren in de frontlinie- wij willen onze waardering uitspreken voor hun inzet. Even bellen met uitleg bij lastige documenten of al eerder -wanneer uitkeringen gekort worden of veranderd worden- maken het grote verschil. We vragen ook toezeggingen van de wethouder om in januari de raad te informeren over de voortgang van dit plan en het Maatschappelijk Burgerplatform en Schuldhulpmaatje nadrukkelijk te betrekken bij de verdere invulling van dit plan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Inzet op vroegsignalering en curatieve schuldhulpverlening. Leefbaar Ridderkerk hoopt echt dat met de stappen die voorgesteld worden in het voorstel de inwoners die het nodig hebben bereikt worden en de weg wordt gewezen. In het kopje 'Tot slot' staat "We gaan evalueren". Dit om te bepalen of we de aanpak voortzetten." Graag zou Leefbaar Ridderkerk hier een harde datum aan gekoppeld willen zien. In januari 2022 zouden de eerste resultaten wel in kaart moeten zijn gebracht. En inzicht zijn of de extra inzet effectief zijn of bijgestuurd moeten worden. We gaan ervan uit dat de raad hier dan ook over geïnformeerd gaat worden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stip, Partij 18PLUS.

Mevrouw Stip: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS is blij dat we intensiever aan de slag gaan met het voorkomen van problematische schulden. We hebben het er al vaker over gehad in deze raad. Vorige maand tijdens de behandeling van de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening. Tijdens behandeling van het IBSD waarbij Partij 18PLUS aangaf uit te kijken naar een proef voor het opkopen van schulden van jongeren. Maar ook door het steunen van moties van Burger op 1, Partij van de Arbeid en ChristenUnie heeft Partij 18PLUS net als vele andere fracties aandacht gevraagd voor dit onderwerp. We hopen dat de organisatie hier

snel mee aan slag gaat en dat het leven er voor een groot aantal inwoners rooskleuriger uit zal zien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Voor mij een hele grote bijdrage. Maar D66 omarmt de doelstellingen in het voorstel. Al jaren pleiten wij om meer in te zetten op vroegsignalering en daarmee preventie van grotere financiële problemen voor mensen in Ridderkerk. In die zin omarmen wij dit voorstel ook, zoals ik al eerder aangaf. En wij vragen het college hier voortvarend mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kranendonk, SGP.

De heer Kranendonk: Dank u wel, voorzitter. Het plan voor extra inzet om problematische schulden verder te voorkomen kan op steun van onze SGP-fractie rekenen. Het is goed dat we hier extra op inzetten, want problematische schulden doen veel met het welbevinden van mensen en hun gezinnen. Veel van wat we tijdens de vorige raadsvergadering uitgewisseld hebben, bij de behandeling van het raadsvoorstel over de beslistermijn bij de schuldhulpdienstverlening, kunnen we vanavond weer herhalen. Maar ter geruststelling: dat ga ik niet doen. Wel willen we nog een kanttekening maken bij het plan de schulden van jongeren op te kopen. Laat helder zijn dat de SGP-fractie iedereen een schuldenvrije toekomst wenst. Zeker ook jongeren die het al bijzonder lastig hebben op bijvoorbeeld de huizenmarkt. Waarbij het hebben van schulden het al bijna onmogelijk is om een huis te kopen en ook lastig om te huren. Het is goed dat Ridderkerk bij het opkopen van schulden kiest voor een degelijke aanpak. Waarbij van geval tot geval voor het beste maatwerkoplossing moet worden gekozen. Dat kan dan voor de één een opleiding zijn en voor de ander een stage of een baan. De verplichte begeleiding is volgens de SGP wel wezenlijk om herhaling of erger te voorkomen. En dan nog een korte opmerking over de studieschulden. Laat helder zijn dat het huidige leenstelsel voor veel ouders en jongeren problematisch is. En bij velen ook tot problematische schulden leidt. Maar dit probleem kunnen we hier niet helaas in Ridderkerk oplossen. Dat is aan de landelijke politiek. En in dat geval zou ik bijna willen zeggen: soms zou je meer SGP willen hebben in de Tweede Kamer. Want dan zou dat probleem ook verleden tijd zijn. Voorzitter, dank u wel

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel voorzitter. Voorkomen is beter dan genezen. Dat is de achterliggende gedachte van dit plan. Het is nu al een grote groep binnen onze bevolking die met schulden kampt. Het is onzeker of de huidige crisis daar nog een nadelige invloed op heeft. Zeker is wel dat we als gemeente voorbereid moeten zijn op zorgelijke ontwikkelingen met schulden bij onze inwoners. Het is op dit moment wel gebleken dat er grote stijgingen zijn uitgebleven. Maar het kan zich nog wel voordoen. In alle steunmaatregelen die op dit moment worden ingetrokken, zou dat best wel eens kunnen gebeuren. Daarom steunen wij dit plan. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet, Echt voor Ridderkerk.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ja, schulden bepalen iemands leven enorm. Zeker bij heel veel schulden. Mensen maken de post niet meer open. Zijn soms te bang om de deur open te doen. En kinderen zijn ook heel vaak de dupe in een gezin. Daarom zijn de heer Kloos en ik tevreden met de aanpak die hier voorligt. Om door extra inzet problematische schulden te voorkomen. Vroegsignalering is daarbij een goeie stap, maar schuldsanering als curatieve aanpak en ook curatieve schuldhulpverlening zijn daarbij ook

belangrijk. Wij willen ook graag tussentijds geïnformeerd worden over de voortgang van deze aanpak. Bij voorkeur januari 2022. En wensen het college en ambtenaren veel succes bij de uitvoering van het plan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wolff, ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel, voorzitter. Of die golf nu wel of niet komt, dat is de vraag. En dan heb ik het niet over de vierde coronagolf, maar over de schuldengolf. Er zullen vast nog ondernemers zijn die belastingsschuld hebben, of mensen die schulden hebben opgebouwd bij familie en het niet kunnen terugbetalen. Het is ook daarom goed dat we dit plan hebben. We hebben positieve maar ook wat kritische opmerkingen. En dan begin ik eerst maar met de kritische opmerkingen. Ook in dit plan weer geen prestatie-indicatoren of outcome verwoord. Waarom toch niet? Ik geef voorbeelden die ik vond na een digitaal kijkje bij andere gemeenten. Minimaal 85% van de schuldregelingstrajecten wordt positief afgesloten. Minimaal 40% van de inwoners die vanuit signalen vroegsignalering worden benaderd, wordt bereikt. We horen graag de reactie van de wethouder waarom dit in Ridderkerk niet mogelijk is. Het is voor ons steeds lastiger om deze concreetheid niet terug te zien bij de plannen in het sociaal domein. Waar gaan we dan straks aan meten of de kosten de baten waard zijn? En hoe vier je succes wanneer niet duidelijk is wat dat succes is? U wilt nog niet voorsorteren op extra inzet. En verwacht dat het goed komt wanneer dit nodig is. Wij denken dat we dan te laat zijn. We geloven dat preventief werken om te investeren in de uitvoering vraagt. En hadden graag gezien dat hier meer werk van wordt gemaakt. Maar nu dan zeker ook de positieve punten. Positief is het huisbezoek bij de inwoner en het actief zijn in hulp aanbieden. Ervaring leert dat een brief sturen écht niet aanzet tot actie. Positief is dat we aansluiten bij de Landelijke Convenant Vroegsignalering. Bij dit convenant zijn grote partijen aangesloten. Let erop dat dit lang niet alles dekt. Want hoe komt vroegsignalering tot stand bij andere schulden, zoals de schulden van de Wehkamp bijvoorbeeld? Positief is dat we aansluiten bij de Nederlandse SchuldhulpRoute. We zouden nog wel van de wethouder willen horen wat de rol van de Ridderkerkse ambtenaren wordt in dezen. Hoe komt een inwoner in contact met de NSR? Als laatste: met dit plan worden twee moties afgedaan. Tot vanochtend misten we nog reactie op een eigen motie. Waarin we vroegen om te onderzoeken hoe de koppeling tussen schuldhulpverlening en de wijkteams in Ridderkerk verder kan worden verbeterd. We zagen vandaag de rib, maar die hebben we nog niet kunnen bestuderen. Dus die reactie komt later. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u wel, voorzitter. De coronacrisis heeft een grote invloed op ons leven. En sommige effecten zullen we pas in een later stadium merken. De effecten op onze economie worden pas later echt zichtbaar. En uit een onderzoek van Deloitte in samenwerking met Schuldenlab.nl van een jaar geleden, wordt de verwachting uitgesproken dat er in 2021 meer dan 1 miljoen personen zullen zijn met problematische schulden. Iemand met problematische schulden kan deze zelf niet meer oplossen. Ongeveer een derde van de hulpvragers weten hun schulden via een middellijke of wettelijke schuldsanering af te lossen. Van deze verwachtingen en deze cijfers wordt niemand vrolijk. En het is dan ook goed dat hier meer aandacht voor komt. En dat we deze problemen ook in een eerder stadium kunnen gaan signaleren. Hoe eerder we deze personen in beeld hebben, hoe eerder we ze ook daadwerkelijk kunnen gaan helpen. De meeste mensen met schulden zijn onzichtbaar. Mensen vragen geen hulp vanwege angst, ontkenning, schaamte. En omdat ze opzien tegen het aanpakken van het probleem. Een nieuw middel dat in dit voorstel wordt genoemd, is het opkopen van schulden van jongeren. Een mooi initiatief. Hoewel er enerzijds mee wordt gerealiseerd dat jongeren met schulden een nieuwe start kunnen maken. En anderzijds dat diezelfde jongeren begeleid

worden. En op die manier beter met hun financiën leren omgaan. Het is dan ook goed dat we met dit voorstel extra inzet realiseren om problematische schulden te voorkomen. We gaan ons als gemeente inzetten op de onderwerpen vroegsignalering, schuldsanering, opkopen schulden van jongeren en aansluiting Nederlandse SchuldhulpRoute. Zoals je begrijpt, steunt het CDA dit voorstel van harte en hopen we dat we hier de effecten op korte termijn van zullen gaan merken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Franzen, gaat uw gang..

De heer Franzen: Ja dank, voorzitter. Ja, ik hoorde mooie complimenten voor onze ambtenaren. Die geef ik graag door aan onze beleidsmedewerkers. Maar ook onze medewerkers bij de schuldhulpverlening en bij de wijkteams. Het zijn mooie woorden. We doen het natuurlijk allemaal voor de inwoner. Die inwoner die schulden heeft. En zoiets heeft van: ja, ik durf het niet te melden. En ondertussen loopt die wereld achter die ogen, die we hier op straat zien van die mensen, echt vol. Want schulden hebben effect. En het heeft gewoon effect op je functioneren hier op straat, hier op school of op je werk. Het zorgt ervoor dat je met je gedachten bij dingen bent, waar je eigenlijk even niet bij moet zijn. Dus daarom willen we voortvarend te werk gaan. We willen echt inzetten op die vroegsignalering. Maar ook mensen op gaan zoeken als ze niet bereikt worden. Dus we willen niet alleen bellen als we een telefoonnummer hebben, aanschrijven als we een adres hebben. Maar als dat allemaal niet werkt, willen we ook echt onze medewerkers op pad sturen om aan te bellen. Het gaat ver, maar we blijven achter de voordeur. Maar we hopen daardoor ook echt gewoon meer mensen te bereiken. En eerder in een traject te krijgen. Zodat ze ook eerder van de mooie nieuwe dingen in het leven kunnen gaan genieten. Ander punt is ook die opkopen van die schulden van jongeren. Van die mensen die echt nog helemaal aan het begin staan van hun leven. Daar willen we mee aan de slag gaan. Daar gaan we mee experimenteren. En dit plan maakt dat experiment mogelijk. Vanzelfsprekend is het van belang om vinger aan de pols te houden. Want we weten niet hoe het met de corona gaat. We weten alleen dat het effect kan hebben. Maar we weten niet welk effect en wanneer. Dus daarvoor moeten we voortdurend alert blijven. Dus we willen echt die vinger aan de pols houden. En we zullen ook bij uw raad terugkomen als we meer middelen nodig hebben om problemen op te lossen, als de problemen te groot zijn. Dus ook wij zullen vroeg aan de bel trekken als we meer geld nodig hebben. Op dit moment denken we dat we het met de huidige middelen en de huidige voorstellen het aankunnen. We staan gesteld, zoals ik net zei. Onze medewerkers die zien echt alles. Die hebben voelsprietten in de Ridderkerkse samenleving. En die zien het ook aankomen. Dus onze medewerkers staan gesteld voor die golf, als die komt. We weten dat die mogelijk gaat komen, maar nog niet wanneer. Voor de mensen die zoiets hebben van "Ik heb nog geen aanspreekpunt bij de gemeente. Ik heb geen klantmanager, want ik heb geen uitkering. Maar ik heb wel schulden." zou ik willen zeggen: "Klop aan bij onze wijkteams. Zij zijn de eerste vaste aanspreekpunten in geval van nood. En zij helpen ook je op weg in onze organisatie." Daar wou ik het bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk even. Alleen mevrouw De Wolff? Ga uw gang, mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik zou graag nog een reactie van de wethouder willen horen op de vragen die we hebben gesteld.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Voorzitter, ik wilde heel graag nog even antwoord op de evaluatie januari, als dat mogelijk is.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Franzen: Ja, voorzitter, via de Monitor Integraal beleid Sociaal Domein komen onder andere KPI's aan de orde. En het lijkt ons verstandig om ook daar dit soort dingen in mee te nemen. Zodat van het hele sociaal domein alle indicatoren, alle KPI's in één keer aan de raad worden aangeboden. En het is de bedoeling dat rond december aan de raad te presenteren. Dan, waar kan, voor die Nederlandse SchuldhulpRoute, werd gevraagd. Waar kan je terecht? Nou, ik zou zeggen: als je het niet weet, klop als eerste bij het wijkteam aan. Dat is echt het meest dichtbij aanspreekpunt. Daar zit ook iemand van vlees en bloed. En die helpt verder. Die vraagt door, indien nodig. En dan word je gewoon echt meegenomen de organisatie in, indien nodig. En wordt alle hulp gegeven op alle leefgebieden. Wat betreft die evaluatie. Ik ga nu nog...

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Nog eventjes over de prestatie-indicatoren. Ik weet dat dat gaat komen. Maar wat wij missen -wat ik ook in de bijdrage aangaf- is dat er ook een ambitie wordt gesteld. En je kan wel indicatoren hebben, je kan output -geef het een naam, uiteindelijk- maar wanneer hebben wij succes behaald? En dat zie ik niet terug.

De heer Franzen: Ja, succes is ook echt afhankelijk van hoeveel trajecten er lopen. En hoe je als partij er tegenaan kijkt. Wij proberen als college zo objectief mogelijk alle gegevens op een rij te zetten. Zodat u zelf als raadslid de conclusie kunt trekken van 'dit is onze ambitie'. Of dit is die niet. Of onze ambitie ligt nog hoger. Dus die vrijheid willen we wel bij de raad laten liggen. Wat betreft de evaluatie...

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel. Ik hoor de wethouder zeggen dat die ambitie bij de raad ligt. Maar dan zou ik zeggen, dan verwacht u dat we nu met z'n allen zeggen "We willen 85 of 90% halen, als het bij ons ligt." Want dan geven we u nu de opdracht mee om dat percentage te gaan halen. Bedoelde u dat, mijnheer de wethouder?

De voorzitter: Via de voorzitter, hè, mevrouw Van Vliet! Wethouder.

De heer Franzen: Ja, voorzitter, als college doen we daar alles aan om iedereen te helpen met de mensen en de middelen die we hebben. Maar ik probeer aan te geven: de een is pas tevreden als 100% van de mensen is geholpen. De ander is tevreden als die 100% is geholpen naar volle tevredenheid van die mensen. Dus zo zitten er accentverschillen in die benadering. En waar wij op gaan inzetten is gewoon dat alles objectief via die nieuwe beleidsmonitor naar de raad gaat. En dat de raad dan ook zelf dat gesprek kan initiëren, als nodig.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel, voorzitter. Wil dat dan zeggen dat op het moment dat we die monitor krijgen, dat we dan bij alle indicatoren als raadsleden gaan zeggen wat de ambitie is? Dat lijkt mij eerlijk gezegd een eindeloos gesprek. En ik vraag me ook af of wij de knowhow daarvoor hebben, als we daarin geen richting hebben. En als ik kijk, echt met een snelle klik in heel de digitale omgeving en de andere gemeentes waarin ik dit wél verwoord zie, dan blijf ik mij werkelijk verbazen dat dat hier niet lukt. En ook dat andere raadsleden daar eigenlijk amper op reageren.

De voorzitter: Wethouder. Oh, sorry, ik zag het handje van mevrouw Ripmeester niet. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de wethouder: in hoeverre is het succes wat we nu hebben inzichtelijk gemaakt? En kunnen wij straks überhaupt een trend zien, met de nieuwe cijfers in 2022?

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Wat mij betreft is het prima als het antwoord wordt gegeven, hoor. Maar goed, ik ben niet de voorzitter natuurlijk van deze vergadering. Nee, ik denk dat de ChristenUnie een heel...

De voorzitter: Mevrouw Fräser, u stak uw hand op. Of niet?

Mevrouw Fräser: Ik stak mijn hand op. Maar ik had...

De voorzitter: Oké. Nee, dan is dat helder. Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Fräser: ...een vraag gesteld. Ik vind dat ChristenUnie een terecht punt aansnijdt. Het is opvallend dat er geen prestatie wordt afgesproken en ook geen ambitie wordt uitgesproken. Ik constateer dat dat gewoon een feit is. En nogmaals, complimenten en terecht dat dat punt wordt gemaakt. Is het misschien een idee om die ambitie op te nemen in de begroting voor de komende periode? Dat we daarin in ieder geval een moment markeren dat we het over die ambitie gaan hebben. Kijk, vanavond gaan we het niet oplossen met z'n allen. Maar als we het in de begroting doen, misschien is dat wellicht een mogelijkheid waardoor we toch met z'n allen door kunnen vanavond. En tegelijkertijd die ambitie vaststellen. Want dat is wel ontzettend belangrijk.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Franzen: Ja, voorzitter, nu wordt net gedaan alsof er geen cijfers en er niks gemeten wordt. Er wordt al heel veel gemeten. Daar komt nog een stuk bij eind van het jaar. Aan de hand van de maatschappelijke effecten uit het integraal beleid sociaal domein. Daar komt gewoon een monitor in die ook door andere gemeentes wordt gebruikt. Dat gaan we doen aan de hand van Movisie. Die heeft er een heel palet van instrumenten en indicatoren over ontwikkeld. Dat gaan we opnemen. Op één moment krijgt de raad dat aangeboden. En ik denk dat dat echt voldoende is voor de raad om te kunnen bepalen of het beleid van het college succesvol is of niet. Maar nogmaals, als college gaan we voortvarend te werk. We hebben ook dit plan snel voorgelegd, voor de zomer nog. Dus daarmee stralen wij ook uit richting u dat wij er echt gewoon prioriteit aan geven dat dit plan uitgevoerd gaat worden. We hebben er heel hard aan gewerkt. Voor de zomer, zoals toegezegd, ligt het er. Het ligt er nu. En wij willen er graag mee aan de slag.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik ben erg blij met dit plan. Ik vind echt de acties die er worden afgesproken ... want daar is ChristenUnie ook echt, daar staan wij echt achter. Ik ga het nog een keertje proberen. Wanneer bent u zélf tevreden? Wanneer is het college zélf tevreden? Zijn we alleen tevreden als de raad dat ook is? Of als wij straks de indicatoren hebben en als de raad dan zegt: oké, nou daar vinden we deze ambitie na deze ambitie. Maar heeft het college daar zelf geen ideeën bij?

De voorzitter: Voor de laatste keer, wethouder Franzen.

De heer Franzen: Ja, wij zijn in ieder geval tevreden als we meer gaan inzetten op die vroegsignalering. Al die elementen uit deze nota, die willen we als college graag uit gaan voeren. En daarmee hoop ik ook echt het beste voor onze inwoners te kunnen bereiken. Dus dat is voor ons het uitgangspunt, dat we dát willen bereiken. Dus al die elementen die we nu vernieuwend in dit plan hebben gezet, dat willen we bereiken. Dat is onze ambitie als college.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat er heel veel gemeten wordt. En ik begrijp de vraag van mevrouw De Wolff ook heel erg goed. Want wanneer viereen we een succes? Wanneer kunnen we zien wat er gemeten wordt? En ik kan mij voorstellen dat de ambtenaren op alle punten waar u nu zegt: we zijn zo blij dat we daarmee inzet op kunnen geven -bijvoorbeeld op die vroegsignalering- een soort realistisch perspectief zetten. Dat ze zeggen: nou, van alle mensen die we verwachten met schulden, verwachten wij -reëel, gezien de capaciteit- zoveel procent te kunnen bereiken. Of zoveel ... Kunt u toezeggen dat u bij die indicatoren die later komen, dat u daar deze streefcijfers in neerzet? Dat hoeft dan niet zozeer de ambitie van de raad te zijn, maar dan kunt u wel vanuit de ambtenaren aangeven: wat is realistisch om te kunnen halen?

De voorzitter: Ambtenaren zijn hier niet aan zet. Dat is het college. Wethouder.

De heer Franzen: Ja, voorzitter, we willen elk jaar ook meer mensen bereiken dan dat we het jaar daarvoor hebben bereikt. Dus elk jaar gaat onze ambitie, stellen we iets bij. Dit plan past daarin. Met de nieuwe dingen die in dit plan staan, hopen we dus meer mensen te bereiken. Ook via een andere manier. En via de Armoedemonitor bijvoorbeeld, brengen we in beeld: wat is de vlek die we nog zouden moeten missen? Want als we dat weten, weten we ook wat we volgend jaar of het jaar daarop meer moeten doen. Dus in dat licht moet dit plan wel gezien worden. En ook de ambitie van het college. Elk jaar proberen we meer te doen. En we hopen ooit 100% te halen. Maar je moet wel een goede balans vinden tussen: wat doen we al? Wat kan er nog? Wat kan er nog op korte termijn? En hoe groot is de groep die we nog missen? En dat zijn gewoon veranderlijke grootheden die elk jaar anders zijn. Maar wij denken echt met dit plan en nieuwe dingen die hierin staan, dat uit de komende Armoedemonitor zal blijken dat we meer mensen hebben bereikt. En daar doen we het allemaal voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet, ander onderwerp? Of nog een keer hetzelfde? Volgens mij is nu alles wel gewisseld, hoor. Maar probeer u het eens?

Mevrouw Van Vliet: Nou, ik hoor de wethouder zeggen dat hij elk jaar meer mensen wil bereiken. Dan is mijn vraag gewoon: hóveel meer? Is dat één meer, is het 10% meer? Heeft u daar dan wel een beeld bij?

De voorzitter: Nou, wethouder, heeft u daarop nog een antwoord op in voorraad?

De heer Franzen: Kijk, ik ga hier geen nummer noemen. Want je moet het ook in perspectief zien. Als het blijkt dat die groep die we missen volgend jaar 200 is en ik zeg nu: volgend jaar wil ik twee mensen meer bereiken, dan doe ik het slecht. Als die groep volgend jaar 200 mensen blijkt te zijn, die we missen. Maar we hebben meer mensen bereikt op een andere manier, dan ben je er ook. Dus het is echt afhankelijk van hoeveel mensen er zijn en hoe groot de problematiek is. Dus ik wil alleen maar zeggen, nogmaals herhalen: we willen zoveel mogelijk mensen bereiken. Elk jaar proberen we het beter te doen. Tot nu toe lukt ons dat, om het elk jaar beter te doen. Om het volgend jaar beter te kunnen doen, hebben we nu nieuwe instrumenten

voorgesteld in dit beleidsplan. En daar zal dan met de komende monitor in ieder geval uit komen dat we hopelijk meer mensen hebben bereikt. En dan zijn wij als college tevreden.

De voorzitter: We komen tot besluitvorming. We gaan het plan vaststellen. We gaan de financiën regelen en we gaan twee moties als afgedaan beschouwen. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: De VVD stemt in met het plan. Ondanks dat de kosten van het plan erg hoog zijn, terwijl er nog geen significante stijging in het aantal hulpvragen is geconstateerd. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Burger op 1 kan instemmen met het plan. En we zijn blij dat het er ligt en dat de moties opgepakt zijn. Goed plan, dank u.

De voorzitter: Anderen nog stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Dat is niet het geval, zodat het is vastgesteld.

10. Woningbouwontwikkeling Rembrandtweg 257

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 10, woningbouwontwikkeling Rembrandtweg 257. En dat ligt voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Is het vastgesteld!

11. Woonvisie Ridderkerk 2021-2026

De voorzitter: We gaan naar punt 11, woonvisie Ridderkerk 2021-2026. We hebben met elkaar afgesproken dat het hier ligt ter debat. Met een eerste termijn van max 5 minuten. In totaal anderhalf uur. Er zijn moties binnengekomen. Als het goed is, heeft u die ook aangetroffen op uw desk. Ik zie een motie van de SGP. En die krijgt dan ook het eerst het woord. Mijnheer Kardol. En ik zie een motie van de Burger op 1, mevrouw Van Nes-de Man. Zijn er nog meer mensen die het woord wensen te voeren? Mijnheer Piena, mijnheer Ros, mijnheer Mijnders, mevrouw De Wolff, mijnheer Los, mijnheer Kloos, mijnheer Westbroek, mijnheer Rijdsijk, mevrouw Kayadoe. Zo hebben we ze wel, hè? 5 minuten eerste termijn. Ga uw gang, mijnheer Kardol van de SGP.

De heer Kardol: Dank u, voorzitter. Op het gebied van wonen heeft het college deze raadsperiode allesbehalve stilgezeten. Een compliment is wat de SGP betreft dan ook op zijn plaats. Het lijkt er zelfs op dat de grenzen van de ambtelijke capaciteit is bereikt. Zonder inhuur van derden zou dit de prestaties op bijvoorbeeld het terrein van de woningbouw zeker zijn achtergebleven. Dit brengt ons gelijk bij de vraag hoe de wethouder tegen de dilemma aankijkt. Zeker ook wanneer wij letten op de ambities die in de voorliggende Woonvisie zijn verwoord. De Woonvisie staat wat de SGP betreft als een huis. En een volgend college heeft ruimte genoeg. Dit neemt niet weg dat de gemeente, mede ook door regionale en/of landelijke ontwikkelingen, met lastige vraagstukken te maken krijgt. Hoe ontwikkelt zich bijvoorbeeld de financiële slagkracht van woningcorporaties? Wat betekent een verdere stijging van de gemiddelde verkoopprijs voor starters? Staat de ruimteclaim die het bouwen van woningen vraagt wel in verhouding tot hoe dichtbevolkt de regio nu al is? Voor dit moment rest wat de SGP betreft nog de aandacht voor de voortuin. En dan in de meest letterlijke zin van het woord. De Woonvisie verwoordt duidelijk de opdracht dat de leefbaarheid moet worden bevorderd. Maar het aspect verloederde tuinen wordt gemist. Een punt wat voor veel Ridderkerkers een doorn in het oog is. Want wat doet een verloederde tuin met het straatbeeld? Niet voor niets heeft ooit de VROM-inspectie een

Handreiking aanpak van verloederde tuinen gepresenteerd. De voorliggende motie, mede ingediend door CDA, Partij 18PLUS en Burger op 1, daagt de genoemde partijen uit om een strategie te ontwikkelen waarmee concrete oplossingen kunnen worden gerealiseerd. Oplossingen die kunnen worden gevonden in de relatie huurder-verhuurder, maar ook gemeente-eigenaar en/of gebruiker. Oplossingen die creatief van aard zijn, zoals bijvoorbeeld een jaarlijkse wijkprijs wie de mooiste bloementuin en/of siertuin heeft. Maar ook bijvoorbeeld een aanpak die zijn grond kan vinden in wat staat in de bouwverordening of gemeentewet. Laat de insteek van de SGP bij de vaststelling van deze Woonvisie helder zijn. Met elkaar zetten we de schouders eronder. Want ook in de toekomst willen wij graag mooi wonen in Ridderkerk. En wat betreft het punt wat in de motie van Burger op 1 wordt aangevoerd, problematiek rond de huisvesting van arbeidsmigranten, het is een punt wat wij in aanloop naar de vaststelling van deze Woonvisie al eerder hebben benoemd en aangekaart. En uiteindelijk is dat ook geland op bladzijde 25 van de Woonvisie. Dus wat ons betreft is deze motie overbodig geworden. Dank u.

De voorzitter: Nou, hij was nog niet helemaal ingediend. Maar dat gaat misschien nu gebeuren. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Waar de Woningbouwstrategie concreet was, is de Woonvisie dat juist niet. Is daarom voor de nieuwe naam Woonvisie gekozen, in plaats van de Woningbouwstrategie als titel voort te zetten? We missen concrete plannen in de documenten. En we missen ook regie van het college in de woningbouwprojecten, zoals die aangewezen zijn met als voorbeeld het P.C. Hooftpark. Dat is een grote locatie in het centrum en toch geeft u alleen vage kaders aan. Pak daar de regie op en geef aan wat Ridderkerk hier wil en waar behoefte aan is. In de Woonvisie is opgenomen dat Ridderkerk in gaat zetten op 900 nieuwe woningen in 2030. De vraag vanuit de overheid is 1150 woningen. Ridderkerk moet zich realiseren dat de leefkwaliteit in onze gemeente onder druk staat. De SGP haalde dat net ook aan. Nu al met de brede rijkswegen A15 en A16 die dwars door de gemeente lopen. De polder waarin wij tot 2018 woningbouw konden realiseren, wordt nu volgebouwd met blokkendozen: bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard. Een gemiste kans dat na de verkiezingen van 2018 met de formerende partijen 18PLUS en EvR niet is doorgepakt om het college te vormen wat hier wel op in had willen zetten. Voor Ridderkerk had hier een uitgelezen kans gelegen om te vergroenen ofwel te verjongen. Maar ook om het OV krachtig uit te breiden. Dit is echter niet meer aan de orde en nu moeten we het doen met kleine locaties. De wethouder ziet echter wel een pakkans om leegstaand vastgoed en bedrijventerreinen te transformeren in woonwijken. Naar de mening van Burger op 1 lag die pakkans voor het grijpen in 2018 en hadden daar al de nodige woningen kunnen staan. Ingezet moet worden op gemengde wijken. Dat wordt gemakkelijker als alle wijken basisvoorzieningen zouden hebben. Rijsoord en Oostendam ontberen deze, doordat er geen winkel is voor de dagelijkse boodschappen. Dit maakt het voor ouderen moeilijker om zelfstandig te blijven wonen. Het is immers niet alleen gekoppeld aan het in huis halen van de levensmiddelen, maar ook het loopje naar de winkel. Het praatje daar en in sommige gevallen de kop koffie. Vraag maar hoe blij inwoners van de wijk Oost zijn met Boon, hun buurtsuper. Hoe denkt de wethouder hierover? Dat de woningbouwmarkt onder druk staat, is niet nieuw. Doorstroming bij huurwoningen zou goed tot stand kunnen komen als Wooncompas mensen die jarenlang met plezier, soms 20-30 jaar, in hun eengezinswoning hebben gewoond, die hun huur mee zouden kunnen nemen naar een appartement. In plaats van bij overstap naar een kleinere woning zónder tuin een veel hogere huur te moeten gaan betalen. Daar wordt op ingezet, staat in de visie. Daar zijn we blij mee. De doorstroming bij eengezinskóópwoningen kan ook enigszins bevorderd worden -ook al weten we nog niet precies hoe dat nu in Ridderkerk zit- als we zouden kunnen voorkomen dat deze opgekocht worden door investeerders of bijvoorbeeld bedrijven. Om ze om te bouwen tot pension voor arbeidsmigranten. Wij realiseren ons dat dit recent in de motie van GroenLinks aan de orde was, iets dergelijks. En dat we daar toen nog sceptisch

tegenover stonden. Daar komen dus nu op terug. Snelle ontwikkelingen op Nieuw Reijerwaard en de grote aantallen werknemers die daar aan de slag kunnen of zullen gaan, baren ons zorgen. Veel werknemers zijn of zullen arbeidsmigranten zijn. Een goede vestigingsplaats voor een bedrijf wordt mede mogelijk gemaakt door werknemers die in de directe omgeving wonen, is wat je overal kan lezen. Geld beleggen in woningen levert véél meer op dan op de bank. Dus waarom niet investeren in woningen en deze ombouwen tot een pension? Tot zover mijn eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Wonen is veel meer dan een huis, zoals terecht in de visie wordt opgemerkt. Het raakt veel thema's. Daarom is het bouwen van woningen alleen niet de oplossing. De crux is het bouwen van de juiste woningen. Dus bouwen zodat doorstroming op gang komt. Als voorbeeld: veel ouderen blijven zitten in een woning. Terwijl ze best zouden willen verhuizen naar de juiste en voor hén betaalbare woningen. En die zijn er simpelweg niet. En zo zit het alles op slot. Te vaak ligt uitsluitend en alleen de nadruk op het bouwen voor starters. Dat heeft zeker een hoge prioriteit, maar door het bouwen voor de doorstroming kunnen zij nog beter geholpen worden. De VVD Ridderkerk roept op om haast te maken met het bouwen van de juiste woningen op de daarvoor geschikte gronden in Ridderkerk. Naast goede verbindingen voor fietsers en voetgangers en een goed netwerk van openbaar vervoer zijn ook goede verbindingen voor het autoverkeer essentieel. Onder andere voor de lokale economie. Laten we het de automobilist dan ook niet te moeilijk maken. De VVD wil dolgraag lokaal maatwerk leveren en huizen bouwen voor Ridderkerkse inwoners. Maar de realiteit gebiedt ook te zeggen dat dit in het huidige regionale systeem maar deels kan. Wij roepen het college daarom op zich ijzersterk te maken voor dit lokale maatwerk. Voorzitter, de VVD gaat de punten uit de Woonvisie niet allemaal afzonderlijk behandelen. Wij kunnen ons voor een groot deel in deze visie vinden. Ook met het doel dat van het aantal extra boven de 900 te bouwen woningen ongeveer 30% sociale woningbouw zal worden. Wel vragen wij wederom aandacht voor de gebruikers van Sportpark Bolnes. Vaak wordt er gesproken over woningbouw op dit terrein. En dat kan veel onzekerheid voor de gebruikers met zich meebrengen. Laat hen niet in onzekerheid, informeer hen vroegtijdig. En neem hen mee in de stappen die u zet. In onze eerste termijn zullen we gelijk onze mening over de twee ingediende moties geven. De motie van de SGP over verloederde tuinen zoals die nu opgesteld is, zullen wij niet steunen. De VVD is het met de SGP ééns dat verloederde tuinen een doorn in het oog kunnen zijn. Echter vinden wij het een eigen verantwoordelijkheid en recht van eigenaren om te bepalen hoe hun eigen tuin er uitziet. Verhuurders kunnen hier in de huurovereenkomsten afspraken over maken. En in geval van overlast zijn er nu al regels die dit kunnen tegengaan. Positieve initiatieven om tuinen aantrekkelijker te maken zijn uiteraard prima. Maar zo lezen wij deze motie niet. Ook de motie van Burger op 1 zullen wij niet steunen. Naar onze mening zijn de verzoeken al verwerkt in de Woonvisie -zoals de SGP al meldde- op pagina 25. En daarom vinden wij -om het vaak door het college gebruikte woord te gebruiken- deze motie overbodig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Wij bevinden ons in de grootste woningcrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Er is een groot gebrek aan goede en betaalbare woningen. De huizenprijzen blijven stijgen en de wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn veel te lang. De stress bij huizenzoekers stijgt en het aantal daklozen is de afgelopen 10 jaar verdubbeld. Hoe heeft het zover kunnen komen? Artikel 22 lid 2 van de Grondwet luidt: bevorderen van voldoende woongelegenheden is onderwerp van zorg van de overheid. En daar is het fout gegaan de laatste jaren. Niet alleen met landelijke regelgeving -waardoor woningcorporaties geprivatiseerd zijn en huisjesmelkers aangemoedigd worden- maar zeker ook lokaal, hier in Ridderkerk. En wat

geeft deze Woonvisie in essentie? Er staan heel veel algemene uitgangspunten in. Daar kan niemand tegen zijn. Maar we moeten bouwen. Maar vooral niet te veel, een woninkje of 90 per jaar. Maar we hebben onze doelgroepen duidelijk gekozen in Ridderkerk, toch? We kiezen voor kopers en ook verhuurders. We kiezen voor jongeren en ook voor ouderen. We kiezen voor gezinnen en ook voor alleenstaanden. Ja, zo zou ik nog even door kunnen gaan. We hadden natuurlijk ook kunnen zeggen: we kiezen voor mannen, en voor vrouwen. We gaan bouwen voor gelovigen en minder gelovigen, voor homo's en hetero's. En GroenLinks begrijpt dat alle doelgroepen bediend moeten worden. Toch gelooft GroenLinks dat er toch echt wel ambitieuze keuzes gemaakt kunnen worden, door durf te tonen. Durf eens te sturen richting eens forse startersflat, vlak naast de belangrijkste OV-halte. En ja, dat mag best wat hoger. Willen we in Ridderkerk een gemeente blijven met voldoende groen én woningen, zullen we écht hoger moeten bouwen. Nog even terug naar de Grondwet. Die stelt dat wonen een taak is van de overheid. Daarom is GroenLinks Ridderkerk er een voorstander van om af en toe de regie in eigen hand te nemen. Waardoor je veel méér kan sturen. Als voorbeeld hebben we een tijdje geleden gegeven, de panden van de Rabobank en ING. Die hadden wat GroenLinks betreft best aangekocht kunnen worden. Zodat je als gemeente wérkelijk de regie houdt en bouwt waar behoefte aan is. Ja, daar zit een klein risico aan. Maar het biedt ook enorme kansen om werkelijk te bouwen waar behoefte aan is. En niet waar de projectontwikkelaar het meeste rendement denkt te behalen. Maar niet alleen kritisch. GroenLinks is blij dat onze motie over de zelfbewoningsplicht is opgenomen in deze Woonvisie. En omschrijft de duurzaamheidsambities in deze Woonvisie. Voorzitter, een laatste zin. GroenLinks Ridderkerk mag af en toe best kritisch zijn over deze Woonvisie, maar dat wil niet zeggen dat we niet zien hoeveel werk de ambtelijke organisatie en het college heeft gestoken in deze Woonvisie. Dat geldt ook voor de commissiebijeenkomsten en het beantwoorden van de vele vragen. Dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Iets meer dan drie jaar geleden werd ik beëdigd als jongste raadslid van de gemeente Ridderkerk. Een van mijn belangrijkste doelen was en is om meer woningen voor starters te realiseren. Ik zag namelijk hoe moeilijk het was voor mijn vrienden, collega's en jongeren -die ik onder andere tegen kwam in De Loods, De Goot, in PleXat- om een betaalbare woning in Ridderkerk. Nu drie jaar later is de krapte op de woningmarkt alleen maar toegenomen en zijn huizen voor jongeren bijna onbetaalbaar geworden. Het huis dat ik drie jaar geleden met mijn vrouw gekocht heb, zouden wij voor de huidige waarde drie jaar geleden nooit hebben kunnen kopen. Drie jaar geleden dacht ik ook: die starterswoningen die gaan we wel even regelen. Maar dat is mij flink en flink tegengevallen. De afgelopen jaren hebben we als fractie gemerkt hoe lastig het is om dit voor elkaar te krijgen. Daarom zijn we als fractie blij met de nieuwe Woonvisie die voorligt. De voorliggende Woonvisie geeft ons als gemeente een actueel kader, waardoor we ons woonbeleid vorm kunnen geven. De Woonvisie werpt als het ware een blik in de toekomst. We zien dat Ridderkerk te maken krijgt met een verdere toename van de vergrijzing, maar ook van de individualisering. Bijvoorbeeld het aantal mensen dat alleen gaat wonen zal de aankomende jaren met 10% stijgen. Hierop moeten we als gemeente anticiperen en onze woonvormen aanpassen. Zodat ook deze doelgroepen in Ridderkerk goed kunnen blijven wonen. Daarnaast laat de Woonvisie zien aan welke soorten woonvormen er behoefte is. En daarbij komt duidelijk naar voren dat de vraag naar onder andere koopwoningen tot € 250.000 groot is. Als CDA willen we drie punten aanstippen die zijn opgenomen in de Woonvisie waar we als CDA zeer blij mee zijn. In de eerste plaats zijn we blij met de open blik die de Woonvisie uitstraalt. Er wordt onder andere gekeken naar nieuwe soorten woonvormen zoals een knarrenhof, tijdelijke woningen en prefabwoningen. Op deze manier grijpen we alle mogelijke middelen aan om woningen te bouwen die goed aansluiten bij de wensen en behoeften van de Ridderkerkers. En kunnen we op sommige punten de druk op de woningmarkt enigszins verlichten. Daarnaast geeft deze Woonvisie al blijk van een open blik als het gaat

om het inzetten van woningzoekenden die het moeilijk hebben op de woningmarkt. Door onder andere te kijken naar erfpacht, zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding gebruiken we ook hier alle mogelijkheden om onder andere starters extra kansen te bieden op de woningmarkt. Als tweede zetten we met deze Woonvisie in op een toename van meer dan 900 woningen in Ridderkerk. Hierbij is de Visie grondpositie uit 2019 een goede basis om de weinige ruimte die we hebben optimaal te benutten voor de woningen die we zo hard nodig hebben hier in Ridderkerk. Daarnaast wordt ook duidelijk het centrum genoemd. Waar, als het aan het CDA ligt, kansen liggen om een hoop woningen te realiseren. Ook het CDA ziet hierbij de noodzaak voor meer hoogbouw in verschillende gebieden van Ridderkerk. Op antwoorden van de vragen uit de commissie blijkt dat de gemeente in samenwerking met Wooncompas zich in gaat zetten om te kijken waar het mogelijk is om geplande woningbouw letterlijk en figuurlijk te verhogen. Als laatste, voorzitter, zet de Woonvisie duidelijk in op de leefbaarheid. Er wordt ingezet om het huidige bestand van woningen te verbeteren. En daarnaast wordt duidelijk aangegeven om groen een volwaardig onderdeel te laten zijn bij de ruimtelijke ontwikkeling. Hierom heeft het CDA meerdere malen gevraagd. En we zijn blij dat dit zwart op wit opgenomen is in de Woonvisie. Een groenvisie en de gevolgen van de klimaatveranderingen laten duidelijk zien waarom groen zo belangrijk is in ons dorp. Voorzitter, met het aannemen van deze Woonvisie hebben we niet meteen alle problemen op de Ridderkerkse woningmarkt opgelost. Maar het geeft ons wel een kader hoe we als Ridderkerk moeten omgaan met de beschikbare woonruimte. Op deze manier zorgen we ervoor dat Ridderkerkers, jong en oud, een woning kunnen vinden die past bij hun leefsituatie. En zetten we in op woningen voor hen die extra hulp en ondersteuning nodig hebben bij het leven. Als CDA-fractie zullen we daarom van harte instemmen met de voorliggende Woonvisie. Ik zal in mijn tweede termijn terugkomen op de beide moties. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wolff, ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel, voorzitter. In deze bijdrage wil de ChristenUnie inzoomen op drie punten. Als eerste: voldoende woningen en zorgen voor leefbare wijken is niet te scheiden. Er moeten veel woningen worden gebouwd, prio 1. Dat staat volgens ons goed op het netvlies in dit plan. Die woningen komen niet in een lege omgeving te staan. Veelal zal het gaan om herstructurering en verdichten. Bij het thema Leefbare wijken staat dan ook terecht geschreven -het CDA refereerde daar ook al aan- dat er aandacht moet zijn voor voldoende bomen, struiken, gras en -wat ons betreft- speelvoorzieningen. Laten dit geen loze woorden zijn wanneer de plannen worden uitgewerkt. Telkens wordt weer duidelijk hoe belangrijk het is voor de gezondheid en voor een goed leefklimaat. Wie weet is het belangrijk om echt een ruime norm te stellen. En dat wel per wijk, en niet overall voor Ridderkerk. Als tweede: wonen en zorgen is niet hetzelfde als wonen en ouder worden. Dat is voor ons een belangrijk onderscheid. Dit is echt een mooi hoofdstuk geworden, waarin voor ons zichtbaar werd dat ook dit thema goed is opgepakt. Uit door ons al eerder gestelde vragen bleek dat in Ridderkerk meerdere groepen onderzoeken hoe zij een innovatief woon- of zorgconcept kunnen realiseren. Goed om te lezen en om in de wandelgangen te horen dat hier door de gemeente heel proactief op ingespeeld wordt. Kanttekening willen we wel maken. Het thema heet Wonen en zorg. Vervolgens is uitgewerkt wat de behoefte is aan woonvormen voor ouderen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we oud worden en zorg niet één op één bij elkaar plakken. Er is écht een grote groep actieve ouderen die geen zorg nodig hebben, maar die zich wel willen voorbereiden op het ouder worden. Dat zou zeker in het nog te maken actieplan Wonen en zorg zichtbaar moeten zijn. Als derde: we hebben een visie. Gaan we over tot de orde van de dag? Hoe gaan we ervoor zorgen dat al die ambities uit deze visie ook werkelijkheid gaan worden? Want we kennen allemaal de dilemma's van dit moment. Komen die woningen er echt? Gaan we als Ridderkerk meer bouwen voor een goedkoper segment? Ook als projectontwikkelaars aangeven het niet voor die prijs te kunnen? Kunnen we met deze visie bijvoorbeeld sneller acteren op de bouwplannen van projectontwikkelaars? Durven

we met deze visie sneller keuzes te maken dan voor deze visie? We horen graag de reactie van de wethouder. En als laatste de twee moties. Eerst de motie van de SGP. Hierover willen we eigenlijk even de reactie van de wethouder afwachten. Want in eerste instantie zijn we eigenlijk niet zo heel enthousiast. Daar hebben we een aantal redenen voor. We hebben er een beetje moeite mee dat, de motie lijkt gericht op huurwoningen. Volgens ons gelden meer of andere regels voor tuinenonderhoud, zou voor iedereen moeten gelden. En niet alleen voor huurders. Wanneer de SGP de motie ook richt op koopwoningen, zien we nogal wat uitdagingen hoe die verloedering aan te pakken. Als tweede: er wordt best al veel gedaan rondom dit thema. Denk aan het project Sociaal tuinieren van Facet. Denk aan de tuinmaatjes van Present. Maar vergeet ook niet wat sociaal makelaars al doen. De motie van Burger op 1. Daar is al genoeg op gereageerd en wij sluiten ons aan dat dit al terug te vinden is in de Woonvisie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Het is al 10 jaar geleden dat de Woningbouwstrategie met bijbehorend werkboek werd vastgesteld. Midden in de kredietcrisis. Met somberheid als troef keek Ridderkerk toch vooruit. 10 jaar later ligt er een nieuw perspectief voor ons. En kijken we weer vooruit, midden in een heel andere crisis. Het is toch zinvol om nog even terug te kijken wat de Woningbouwstrategie ons heeft gebracht. Waar ging het goed? En wat kunnen we beter doen? Waar kunnen we van leren om niet weer in dezelfde valkuil te stappen? Een aantal doelen van de Woningbouwstrategie zijn gehaald. Sommige zijn gaande, zoals de Oude Boomgaard in Rijsoord. Maar ook, in Oostendam ging het plan helemaal niet door. Opvallend is de lange doorlooptijd van een bouwplan, soms is dat wel 12 jaar. Het traject moet en kán veel sneller. Ik heb daar vandaag in De Combinatie ook nog iets over geschreven. Als we echt willen dat er bereikbare woningen beschikbaar komen. Schaarste is de belangrijkste reden dat een woning voor veel mensen onbetaalbaar en onbereikbaar is. Of het nu huur- of koopwoningen zijn. De proactieve gemeente Ridderkerk, zoals het bestuur naar zichzelf kijkt, zou haar verantwoordelijkheid moeten pakken. Om zowel in snelheid en kwaliteit plannen op de rails te krijgen, die er daadwerkelijk toe doen. En dan bedoel ik: veel huizen. Wij zijn vol verwachting. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos, Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Van Vliet en de heer Kloos nemen van heel veel dingen kennis, zo blijkt uit dit stuk. Het mogelijk openstellen van erfpacht vindt Echt voor Ridderkerk een verkeerde afslag voor particulieren. Eenmaal ingevoerd is het zelden een toegevoegde waarde voor de erfpachter. En kan het nadelig zijn op lange termijn. Weliswaar afhankelijk van nog nader vast te stellen voorwaarden. Woningen met een terugkoopgarantie dient eveneens met de nodige waarborgen ingevoerd te worden. Maar kan wel zekerheid voor de koper vergroten. Derhalve kijkt Echt voor Ridderkerk uit naar de uitwerking en concrete plannen volgende uit deze visie.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders. Als u even uw lichtje uit wil doen, mijnheer Kloos?

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de heer Kloos en mevrouw Van Vliet. Jullie zijn geen voorstander van erfpacht. Hebben jullie wel de motie mede ingediend...

De voorzitter: Als u jullie zegt, bedoelt u dan mij?

De heer Mijnders: Voorzitter, het is al even wennen op deze manier. Via u richting mijnheer Kloos en mevrouw Van Vliet. Ik vraag me af waarom beiden tegen erfpacht zijn. Terwijl ze wel de motie van de Partij van de Arbeid, die erom vroeg, mede hebben ingediend een paar maanden geleden. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: In mijn bijdrage heb ik gezegd dat wij nog kijken naar de nader vast te stellen voorwaarden. Maar in principe zijn wij geen voorstander van de erfpachtgedachte. De jongeren, de middengroepen en de ouderen kijken uit naar wat er in Ridderkerk gerealiseerd gaat worden in hun belang. De moties van Burger op 1 en van de SGP beschouwen wij als het verkrijgen van nader inzicht. En eveneens het aangeven van de grenzen wat mogelijk en onmogelijk is. Dus wat dat betreft vinden we deze een toegevoegde waarde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS zou graag willen beginnen met het uitspreken van onze waardering voor het participatieproces wat voorafging aan hetgeen we vanavond met elkaar bespreken. Meermaals hebben inwoners, ontwikkelaars, corporaties en wij als volksvertegenwoordigers mee kunnen praten over de Woonvisie. Dit stuk gaat heel Ridderkerk aan. Maar we zien geen paginagrote ingezonden brieven, inwoners op de barricaden of verwensingen op sociale media. Op een ingezonden brief van een verloren burgerraadslid na lijkt Ridderkerk tevreden met de Woonvisie zoals deze voorligt. Partij 18PLUS is ook tevreden over de Woonvisie. En ziet daar een groot aantal ontwikkelingen in terug die Partij 18PLUS als toekomstbestendig ziet. Ontwikkelingen zoals kleinere woningen, zoals micro-appartementen en tiny houses. Tijdelijke woningen voor onder andere spoedzoekers, woningen voor starters en ouderen en ga zo maar door. Partij 18PLUS is blij dat naast duurzaamheid ook leefbaarheid een zeer prominente plek heeft gekregen in de Woonvisie. Voorzitter, u kent ons standpunt dat wij willen dat zoveel mogelijk Ridderkerkers zo snel mogelijk een passende woning in Ridderkerk kunnen krijgen. De actie van Partij 18PLUS om het inschrijfgeld voor Woonnet Rijnmond voor 18-jarige Ridderkerkers te vergoeden, heeft onze partijkas doen slinken. Maar het was voor een goed doel. Hopelijk vinden deze Ridderkerkers op het moment dat zij op eigen benen willen staan, snel een passende woning in Ridderkerk. Want dat is wat we voor ogen hebben: een woningmarkt waar onze eigen inwoners in kunnen slagen. Ik zal ook nog even kort de twee moties gelijk benoemen.

De voorzitter: Ogenblikje. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, er wordt hier genoemd die actie van Partij 18PLUS. Gaat Partij 18PLUS ook de komende jaren deze mensen hun inschrijfgeld vergoeden? Zodat het ook een continu proces is voor ze? Want waarschijnlijk moeten ze dit nog wel zeven jaar lang betalen.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik zou tegen de VVD willen zeggen: volg ons op alle sociale media. En wie weet wat er nog aan komt.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, iedereen heeft er problemen mee dat gedebatteerd wordt via sociale media. Dus ik probeer het hier te doen. Vandaar hier mijn vraag. Hier kunt u ook al uitleg geven. En dat is misschien ook prettig ook voor de overige raadsleden. Daarbij komt: u heeft net aangegeven dat uw kas enigszins leegraakt

door deze uitdaging, door dit te geven aan mensen. Dus nogmaals: komende zeven jaar ook voor deze mensen?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik blijf toch echt bij mijn antwoord. Volg ons op sociale media en wie weet wat er nog komen gaat in de toekomst. Ik richt me nog even tot de twee moties. Motie van de SGP dienen wij mede in, dus die zullen wij natuurlijk steunen zo meteen. En de motie van Burger op 1 zullen wij niet ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Dat is lang geleden, op deze manier. Door de krapte op de woningmarkt is het voor veel Ridderkerkers erg moeilijk, zo niet onmogelijk, om een betaalbare koop- of huurwoning te vinden in Ridderkerk. De heer Ros sprak terecht over een woningnood. De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt het belangrijk dat ook Ridderkerkers met een gewoon inkomen -zoals politieagenten, verpleegkundigen en onderwijzers- een betaalbare woning in Ridderkerk kunnen vinden. Net zoals jongere Ridderkerkers die voor het eerst op zichzelf willen gaan wonen. Of oudere Ridderkerkers die kleiner willen gaan wonen. Want, zoals Partij van de Arbeid Tweede Kamerlid Henk Nijboer in een debat over wonen treffend zei, een betaalbaar huis zou een grondrecht moeten zijn. Dan over de woonvisie zelf. Er zijn al veel vragen gesteld, antwoorden gegeven. We hebben als Partij van de Arbeid Ridderkerk ook al de nodige opmerkingen gemaakt, die gaan we hier vanavond niet herhalen. Ik zal nog enkele punten uitlichten. In het algemeen, de Partij van de Arbeid Ridderkerk heeft een dubbel gevoel over deze woonvisie. Aan de ene kant zijn we blij dat er een nieuwe woonvisie voorligt. De huidige woonvisie is van 2011, het is al gezegd, en moet nodig vervangen worden. De woningmarkt van toen is een andere dan de woningmarkt van nu. Aan de andere kant zijn er over negen maanden gemeenteraadsverkiezingen. Waarom dan nu nog een woonvisie vaststellen die vooral betrekking heeft op de periode na de verkiezingen, de periode waarin een nieuwe raad en college aan zet zijn. De woonvisie voorziet voor de komende jaren in de bouw van minimaal 900 woningen. In de Planmonitor is 130 procent van dat aantal woningen opgenomen. Tegenslag zit bij woningbouwprojecten vaak in een klein hoekje. Het is dan verstandig om een buffer aan te houden zodat bij tegenslag niet direct je minimale doelstelling in gevaar komt. Veel woningen zullen echter gebouwd worden op de grote strategische ontwikkellocaties, zoals het gebied rond de P.C. Hooftstraat en de huidige locatie van de Gemini. Juist deze locaties zijn op voorhand met de nodige onzekerheden omgeven. Is de in de Planmonitor opgenomen buffer dan ruim genoeg om ook tegenslag op deze locaties te kunnen opvangen? In de woonvisie is terecht aandacht voor zaken als spoedzoekers, leefbaarheid in de wijken, groen, de huisvesting van arbeidsmigranten. Er is al het nodige over gezegd. En alternatieve woonvormen voor ouderen en jongeren, zoals hofjeswoningen, knarrenhof en microwoningen. Zaken die de Partij van de Arbeid Ridderkerk belangrijk vindt en waar we ook aandacht voor hebben gevraagd. Tegelijkertijd zet de woonvisie wel erg in op doorstroming, zijn de verwachtingen niet te hooggespannen? Begrijpen we de scepsis tegenover tiny houses niet zo, wij zijn en blijven een voorstander, en vinden we eigenlijk dat naar aanleiding van onze motie die vraagt om instrumenten te onderzoeken om de betaalbaarheid van koopwoningen voor met name starters te bevorderen, dat daar eigenlijk al een uitgewerkt voorstel voor had moeten liggen, zodat het bij alle projecten die van nu af aan gestart worden die instrumenten toegepast kunnen worden. Daar kunnen we eigenlijk niet mee wachten. Ook zien we een aantal koerswijzigingen. Een daarvan lichten we specifiek uit, en dat zal niemand verbazen. Het lokale beleidsvoornemen om de sociale woningvoorraad met 1.700 woningen in te krimpen waaraan in Ridderkerk vele jaren actief uitvoering is gegeven, wordt losgelaten. Daar zijn we, ja,

opgelucht over. Er gaan ook wat sociale woningen bijgebouwd worden. Maar tegelijkertijd wordt in de woonvisie ook aangegeven dat er de komende jaren woningen uit de sociale woningraad zullen wegllopen. De vraag is dus of de sociale woningraad per saldo wel zal toenemen, en dan kun je gratis inschrijvingen aanbieden, er moeten uiteindelijk wel voldoende woningen zijn. Daar zijn woningzoekenden uiteindelijk het meest, ja, mee geholpen. Maar de druk op de sociale woningmarkt blijft de komende jaren groot. Tot slot, voorzitter, relatief veel woningen in Ridderkerk gaan naar niet-Ridderkerkers. Onderzoeksbureau Companen heeft aangegeven dat dit zowel voor huurwoningen als koopwoningen geldt. Er staat geen hek om Ridderkerk, maar de gemeente kan eigen inwoners wel een handje helpen door bijvoorbeeld als voorwaarde te stellen dat nieuwbouwkoopwoningen gedurende een bepaalde periode eerst aan Ridderkerkers worden aangeboden. Er zijn gemeenten die dit al doen, en het zijn er ook steeds meer. Het is een gemiste kans dat de woonvisie op dit punt niet zo ver gaat. Misschien komt er nog wel een herkansing, want juist bijzondere tijden vragen om bijzondere maatregelen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Voorzitter, de woonvisie er een waarvan we weten waar de uitdagingen liggen. Immers staat de betaalbaarheid enorm onder druk, is er woningnood, zijn er weinig nieuwe grondposities in Ridderkerk over en met dit met name een moeilijke markt specifiek voor starters. Echt heel lastig en zorgwekkend. Puur even de betaalbaarheid. De nieuwe eisen vanuit het energieakkoord zoals BENG 1, BENG 2 en BENG 3 in combinatie met de eis TOJuli en nieuwe Wet kwaliteitsborging komt de betaalbaarheid ook niet ten goede. Sterker nog, dat maakt het veelal duurder. Dat wordt nog wat. Neem daarbij de ambities die we met elkaar hebben op het gebied van circulariteit, biodiversiteit, houtbouw en niet te vergeten de energietransitie, dat alles tezamen maakt het best een ingewikkelde opgave. Soms wil je het een en soms het ander. Het lijkt nu ineens alles tezamen te komen. Het is goed om te lezen wat de wensen zijn in de wijken en waar we mogelijkheden zien om woningen toe te voegen, gebouwen te transformeren, herstructureren of op plekken woonwijken te verdichten. Fijn ook om te lezen dat de door Leefbaar geadviseerde kangoeroewoningen als optie worden onderzocht om zo de combinatie te kunnen maken met mantelzorgers en hun zorgbehoevende ouders onder één dak. Tijdens de commissie heeft de wethouder toezeggingen gedaan om voetbalvereniging Bolnes separaat ook op de hoogte te houden van de woningbouwontwikkelingen die daar in de toekomst gaan spelen. Daar houden wij hem dan ook graag aan. Leefbaar staat achter dit uitvoeringsplan woonvisie en verwacht bij nieuwe toekomstige ontwikkelingen of stappen die worden gezet ook als raad hierover steeds goed geïnformeerd te worden zodat deze woonvisie stapje voor stapje concreter wordt. Dan de motie verloederende tuinen particulariseren. Leefbaar staat voor schoon, heel en veilig, en is dus een enorme voorstander van een schone gemeente en daarbij ook zeker nette tuinen. Maar wat is de definitie van verloederend? Waar de een het biodiversiteit noemt door wilde planten hoog te laten groeien om vlinders en andere dieren aan te trekken, vindt de ander juist dat dit niet kan. Waar ligt de grens? Gaan we betuttelen? Zo interpreteren we deze motie wel. Willen we onze inwoners de mogelijkheid ontnemen om hierin zelf keuzes te maken? We kunnen als gemeentelijke instelling beter zorgen dat onze gemeentetuinen op orde te hebben. We zien hier veel verloederende stukken. Dus eerst de openbare ruimte op orde hebben voor je als gemeente gaat vingerwijzen naar inwoners. Leefbaar Ridderkerk zal dan ook niet instemmen met deze motie. Met betrekking tot de motie van Burger op 1, daar zijn ook al meerdere woorden over gezegd. Ook Leefbaar Ridderkerk gaat ervan uit dat deze overbodig is en wachten ook nog even de reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Dat gaan we dan meteen eens even bekijken. Wethouder Oosterwijk, ga uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel voorzitter. De wethouder is er klaar voor, en dat mag ook wel na een tijd van participeren, een tijd van schrijven en een tijd van overleggen en een tijd van bespreken, zoals we het ook in de commissie hebben gedaan. En ja, ik ben eigenlijk ook best wel, laat ik dat ook maar gewoon een keer zeggen, gewoon trots op deze woonvisie die voorligt. Ik ben er blij mee, en ik ben er blij mee omdat er volgens mij op een hele mooie manier ingegaan wordt op de vragen die op dit moment ook in de samenleving spelen rondom wonen. Ben er ook blij mee, omdat het een resultante is van een mooie samenwerking met allerlei mensen en partijen in het dorp. Het is al aangegeven, lastige tijd achter de rug waarbij participeren eigenlijk best wel heel moeilijk was, ook zeker niet vanzelfsprekend ging, maar er hebben heel veel mensen zich gemeld om in digitale sessies meer dan een steentje bij te dragen aan deze woonvisie, en ik ben ze daar enorm dankbaar voor. En dat zijn mensen die te maken hebben met zorg, jongeren, ouderen, professionele partijen, wooncorporatie, huurdersvereniging, noem maar op. Wijkoverleggen niet te vergeten. Kortom, een gemêleerd gezelschap, en dat vertaalt zich ook wat mij betreft in de woonvisie met veel aspecten. Die woonvisie, om maar even gelijk in te gaan op de vraag van de ChristenUnie, heeft daadwerkelijk ook een functie. Die heeft als functie om beter het gesprek te kunnen voeren met partijen met grondposities in het Ridderkerkse die, nou, soms best wel een programma willen neerzetten wat niet helemaal correspondeert met datgene wat in deze woonvisie naar voren komt. En daarmee is de woonvisie niet alleen een woonvisie maar ook een instrument voor het college om de gesprekken met partijen in het dorp ook te voeren over de gewenste samenstelling van een bouwproject, de gemengde wijk die al een paar keer langsgekomen, hoe houden we balans, of hoe brengen we balans aan een wijk, enzovoorts. Tegelijkertijd, degene die zegt: wonen is een metier wat maakbaar is, zeker in deze tijd, die slaat wat mij betreft de plank ook goed mis want heel veel partijen hebben er de vinger bij gelegd dat in deze tijd de woningmarkt niet alleen ingewikkeld is maar zelfs ook gewoon in brand staat. Dat heb ik ook in de commissie aangegeven, waardoor de huizenprijzen de pan uitstijgen, woningcorporaties het in algemene zin moeilijk hebben, CDA-fractie legde daar ook al de vinger bij, de bouwrijzen een enorme vlucht nemen, slaagkansen onder druk staan, enzovoorts. Kortom, er is woningnood met een hoofdletter. En ik ben ook wat dat betreft ook heel nuchter als het gaat om hoe we deze woonvisie met elkaar de komende jaren beet te pakken hebben. Gewoon hand aan de ploeg, scherp het gesprek voeren, goede dingen doen die zo veel mogelijk in lijn liggen met deze woonvisie. Haarlemmerolie is het tegelijkertijd niet, we zullen echt met onze struggles geconfronteerd worden, maar juist daar waar het via de traditionele manier niet zomaar gaat proberen we ook met deze woonvisie uit te stralen dat je met de nodige creativiteit in de vorm van woonprogrammeringen, samenlevingsvormen, meer het initiatief aan de inwoners ook overlaten, zoals bijvoorbeeld bij de Botterhof het geval is, toch de goede dingen te kunnen doen. En daar waar een enkel geluid in deze raad naar voren komt in de sfeer van er wordt te weinig regie gevoerd, wil ik daar toch, want zo ben ik dan ook wel weer, even daar de vinger bij leggen omdat het wat mij betreft echt gewoon niet zo is. Fractie van Burger op 1 geeft aan dat er te weinig regie wordt gevoerd en geeft ook aan dat er een aantal grote locaties daarbij als voorbeeld zouden moeten dienen, bijvoorbeeld het P.C. Hooftpark. Nou, dat is een proces op zich waarbij we ook met partijen proberen tot een mooi toekomstbestendig plan te komen de komende tijd, maar u heeft kunnen lezen in deze woonvisie dat we juist proberen regie te voeren door voor de grote locaties aan te geven dat we een verdeling op die locaties voor ons zien qua huurwoningen, goedkopere koopwoning, duurdere koopwoning, enzovoorts. Nou, als dat geen regievoeren is dan weet ik het niet meer, voorzitter. Voorzitter, er zijn in deze woonvisie ook gewoon echt keuzes gemaakt. Keuzes die te maken hebben met het aantal woningen wat is aangegeven, 900 woningen tot 2030. Ja, dat zou je kunnen vertalen als 90 per jaar, maar dat is toch een kleine misvatting, want daarbij wordt naar mening van het college toch echt het woord minimaal over het hoofd gezien. Er is in Ridderkerk echt ruimte om meer woningen te bouwen dan die 900, maar we hebben ook aangegeven dat dat wel langs de lat van een aantal criteria zal moeten gaan, een afwegingskader. Dat is met zoveel woorden in deze woonvisie ook handen en voeten gegeven. En dan gaat het inderdaad ook over: hoeveel draagt een partij of een project

bovenop die 900 bij aan de leefbaarheid in de wijk, aan de balans in de wijk, aan de mobiliteit in de wijk, zeg ik tegen de VVD-fractie. Kortom, daarmee hebben we volgens mij een prima instrument in handen. Vond het interessant om te horen hoe we met elkaar aankijken tegen wonen en zorg. Wonen en zorg is inderdaad helemaal niet alleen maar voorbehoud aan ouderen, dat raakt ook bijvoorbeeld jeugdzorg en ja, je zou kunnen zeggen woningnood die op dat vlak ook gevoeld wordt. We zijn inderdaad met de nodige partijen ook in gesprek om daar goede, passende woonconcepten ook in het Ridderkerkse vorm te geven die Ridderkerkse jongeren die, nou, het nogal moeilijker dan moeilijk hebben, zou je kunnen zeggen, ook goed te kunnen bedienen en hun ouders. En de tafel die wij ook gaan gebruiken om wonen en zorg aan elkaar te verbinden gaat er echt een belangrijke rol bij spelen. A, om een goede woonzorgvisie, samen met de collega's van het sociaal ga proberen vorm te geven, te realiseren, maar ook om gewoon goed het gesprek te voeren van wat heeft Ridderkerk nu en straks op het gebied van zorg nodig. En wonen en ouderen resulteert ook niet alleen maar in zorg, zeg ik erbij. Daarom proberen we ook echt met mooie ontwikkelingen, bijvoorbeeld de knarrenhof, mevrouw Ripmeester is daarbij betrokken bijvoorbeeld, echt iets neer te zetten wat Ridderkerk weer een mooi ander woongezicht geeft. En wat ook weer kansen geeft, mensen onderling. Wonen gaat in die zin inderdaad niet alleen maar over stenen stapelen. Het gaat ook over duurzaamheid en over leefbaarheid. En voorzitter, ik probeer daarbij ook even in te gaan op een tweetal moties die al zijn ingediend, en er is door meerdere partijen ook om gevraagd om juist ook al in de eerste termijn daar even iets over te zeggen en dat doe ik dan ook graag. De eerste motie die ik er even bij pak is de motie woonvisie en arbeidsmigranten, en ja, het gras is al een klein beetje voor de voeten weggemaaid. We hebben juist geprobeerd in de woonvisie, het is zelfs in de raad al met paginanummer erbij genoemd, juist in te gaan op de arbeidsmigranten. Dat is een belangrijk onderwerp, dat raakt het Ridderkerkse ook op een manier die ...

De voorzitter: Ik laat u even uw zin afmaken.

De heer Oosterwijk: Heel goed, het wordt een hele lange zin nog, voorzitter, dus ... Nee, maar dat is een belangrijk onderwerp en wij kunnen niet ontkennen dat dat ook in het Ridderkerkse een factor is. En daarom hebben we ook aangegeven dat daar waar er misstanden zijn, we daar natuurlijk enorm duidelijk en assertief ook op zullen reageren. En tegelijkertijd hebben we ook aangegeven dat we met het Ridderkerkse bedrijfsleven ook het gesprek willen voeren van wat is er nu aan de orde en wat gaat in de toekomst aan de orde zijn en welke oplossingen passen daarbij? En de raad is ook in december vorig jaar ook een ander rapport toegezonden die het nodige inzicht daarover verschaft. Dus daarmee, voorzitter, wil ik ook aangeven dat wij deze motie ook ontraden, want overbodig.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, hij doet het. Dank u, voorzitter. Ja, ik had net op alle collega-raadsleden kunnen reageren die zich over de motie uitspraken, ik denk: ik wacht gewoon tot iedereen het gezegd heeft, anders dan kan ik dingen herhalen. Ik denk laat ik nu toch even ingrijpen nu de wethouder er iets over zegt. In de woonvisie op die bewuste pagina 25 die iedereen genoemd heeft wordt het in onze beleving alleen benoemd en wordt er niet gesproken over wat je eraan wil doen. Het onderzoek huisvesting arbeidsmigranten wat in december 2020 gepresenteerd is heeft cijfers van 2018. Er verandert veel, we zien Nieuw Reijerwaard wat ik al aangaf toch in rap tempo vollopen en dat baart behoorlijk zorgen, misschien wel met name zorgen dan die ik heb als inwoner van Rijsoord, met de Rijksstraatweg die tussen de bedrijventerreinen inzit. Het is gewoon algemeen bekend, en dat staat ook, ik weet niet of het in dit stuk staat of misschien ergens anders, maar het is een belangrijk vestigingscriterium voor bedrijven als werknemers en arbeidsmigranten gewoon goede huisvesting hebben in de buurt. Als je daarnaar kijkt dan zijn er in het land, met name in het Westland, meer

voorbeelden hoe men daarmee omgaat en je kan best daar wat beperkende maatregelen toepassen, dan ben je het voor, als dat je straks zegt van ja, het fietst nu uit de klauwen, we moeten iets gaan doen, want dan kan je het niet terugdraaien. En dergelijke dingen staan niet in de woonvisie benoemd, er wordt alleen benoemd dat het er is. En wat u verder ...

De voorzitter: Een interruptie dient kort te zijn en niet een heel betoog, dat van u is toch wel aardig een betoog geworden. Dus afrondend in de stelling die u richting de wethouder wilt poneren.

Mevrouw Van Nes-de Man: Nog één zinnetje, want ik wilde eigenlijk alleen nog afsluiten met waarover gesproken wordt als oplossing, dat gaat alleen over de short stay-voorzieningen en niet over de langdurige voorzieningen als het gaat over opkopen van woningen. Dank u.

De voorzitter: Ik zag ook de hand van mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, toch richting mevrouw Van Nes-de Man, ik zie juist ook in de woonvisie en ook in die uitvoeringsprogramma juist echt daadwerkelijke acties ook, gewoon als we kijken naar de registratieplicht voor arbeidsmigranten, om te kijken de zelfbewoningsplicht om inderdaad woningen waar er zes of acht bij elkaar wonen, want u krijgt die geluiden, wij krijgen die geluiden ook, om dat tegen te gaan. Maar ook een duidelijke afspraak om met gemeentes in de omgeving te gaan kijken: oké, welke oplossingen kunnen we gezamenlijk doen? En ik denk juist ook binnen de BAR en met Nieuw Reijerwaard kunnen we dat zeker gaan oppakken. Dus ik zie, ik vond het goed dat u er aandacht aan geeft want het is echt een heel belangrijk onderwerp, maar volgens mij worden uw punten, of wordt u op uw wenken bediend in de woonvisie. Dank u wel.

De voorzitter: Prima, gaan we terug naar de wethouder.

De heer Oosterwijk: Ja voorzitter, ik dank de heer Mijnders voor zijn beantwoording, dan hoef ik dat niet dunnetjes over te doen. Ook ik ben er overtuigd toe gedaan dat het juist in deze woonvisie gevoeglijk blijkt waar het college wel degelijk ook concrete maatregelen op in wil zetten. Voorzitter, dan kom ik bij de tweede motie die voorligt, dat is de motie van de SGP-fractie over verloederde tuinen. Het college staat positief tegenover deze motie, laat ik dat als eerste aangeven. Maar het is ook wel belangrijk om daarbij een paar aspecten even te benoemen die wellicht ook bedoeld zijn in de motie, waarvan het college ook wel graag de vinger bij legt. Als eerste, wij duiden deze motie echt als een motie die niet alleen gaat over de huurwoningen maar ook over koopwoningen, oftewel daar maken wij op deze manier geen onderscheid in. Tweede punt wat we zouden willen maken is dat wij natuurlijk niets te maken hebben met een situatie waarbij er helemaal niets gebeurt op dit vlak. Het is al even aangegeven, volgens mij zei de ChristenUnie-fractie daar iets van, sociaal tuinieren bijvoorbeeld, ik heb hier nog eventjes de folder bij me die ik vanmiddag uitgedraaid heb, is een heel mooi projectpilot dat in Ridderkerk denk ik ook nog meer opvolging gaat krijgen dan het op dit moment al gehad heeft, is een mooie vorm van samenwerken tussen maatschappelijke partijen. En als derde, dit is niet een belerend iets, wat een soort kader geeft van zo moet in Ridderkerk een tuin eruitzien. Ik denk dat het vooral te duiden is als proberen op een positieve manier het gesprek erover te laten ontstaan, mensen op elkaar te organiseren door mooie dingen in wijken en straten te laten ontstaan waarbij iemand die iets niet kan wellicht kan geholpen worden door burens om uiteindelijk iets te realiseren wat hij zelf misschien al wilde. Kortom, met dat kader eromheen wil het college hier ook positief tegenover staan en er ook mee aan de slag gaan. Voorzitter, ik zou op allerlei opmerkingen nog in kunnen gaan die door partijen aan de voorkant in de eerste termijn zijn genoemd, ik ga dat niet doen. Ik wil slechts een drietal opmerkingen nog maken. Ik ben er ook wel een beetje trots op dat we in deze woonvisie ook goede aandacht hebben kunnen geven aan de factor

sociale voorraad, en met name dan ook de sociale corporatievoorraad. PvdA-fractie heeft daar ook al een aantal woorden aan gewijd. Als je kijkt, en dat is mijn ervaring hoe gemeenten in, nou, ik zeg maar even de regio Rotterdam, bij bouwontwikkelingen in hun dorp of in hun stad om willen gaan en om durven gaan met het toewijzen van een factor sociale corporatievoorraad, dan durf ik de stelling wel aan, en ik denk dat de PvdA-fractie dat ook kan onderschrijven, dat we hier in Ridderkerk echt een uitspraak doen waarbij we op een niet zuinige manier ook er willen zijn voor de mensen die in een kwetsbare positie verkeren en uiteindelijk ook een huurwoning nodig hebben. En kleine opmerking daarbij, ook dit jaar zal al blijken in het derde kwartaal dat dat geen loze woorden zijn. Toch een klein beetje een cliffhanger, maar dat is dan iets waar u met elkaar ook de hele zomervakantie nog even naar uit kunt kijken. Tweede opmerking, dat wat gezegd is in commissieverband, daar staan wij natuurlijk ook voor. Als het gaat om de locatie Bolnes, heb ik een uitspraak over gedaan ook door mij namens het college, vanzelfsprekend zullen wij daar ook de sportvereniging op die locatie goed betrekken, net zo goed als alle belanghebbenden daaromheen bij een toekomstige invulling van die locatie. Daar hoef ik verder denk ik geen nadere toelichting op te geven. En drie, dat is de derde opmerking die ik graag wil maken, volgens mij legde de fractie van Leefbaar Ridderkerk daar de vinger bij, we moeten met elkaar natuurlijk wel goed kunnen blijven volgen wat in de komende jaren de opvolging van deze woonvisie daadwerkelijk is. Nou, laten we met elkaar ook maar een soort afspraak maken dat we er op zijn minst één keer per jaar of misschien wel twee keer per jaar gewoon echt het gesprek over voeren want het is een razend belangrijk onderwerp, en u als raad heeft ook een agenderende positie op dat punt dus bent u zeer welkom. En dat zal ook voor een opvolgend college denk ik met die woorden gelden. En twee, het college zal natuurlijk vanuit haar rol ook die informatievoorziening als het gaat om projecten die langskomen op een hele consciëntieuze manier richting de raad iedere keer willen communiceren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn, kijk ik even rond. Ik zie van ja, dat gaan we gewoon even doen, houden we dezelfde volgorde aan. Mijnheer Kardol?

De heer Kardol: Ja, dank u voorzitter. Even in reactie op de wethouder wat betreft de motie van ons, inderdaad is het geschetste kader een juiste interpretatie van hoe we de motie bedoelen. Nu heb ik natuurlijk, of in ieder geval als het gaat om de VVD snap ik vanuit het liberale gedachtegoed dat er terughoudendheid is op, nou ja, het punt van moet je je al te zeer bemoeien met de tuin van een ander, maar als het erover gaat, en dat is, mevrouw Kayadoe noemde dat van de definitie van verloedering, ja, als je met mensen in gesprek gaat die zich storen aan een verloederde tuin dan denk ik dat snel helder is wat die definitie is. En dan wil ik even naar het punt, want we hebben natuurlijk pas het aanvalsplan Ridderkerk afvalarm vastgesteld en een aantal partijen hebben daar niet voor gestemd omdat het wat te mager was, en dit onderwerp raakt ook aan leefbaarheid. Als u dan daarin zeg maar geen steun uitspreekt, dan zie ik dat eigenlijk als weggijken. Want dit punt tast ook echt wel de leefbaarheid aan.

De voorzitter: Ik zie wat handen, mijnheer Kardol. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Jammer dat de SGP deze reactie geeft. Op zich zijn wij zeker voor leuke tuinen, dat hebben wij ook aangegeven in onze bijdrage, alleen de wijze waarop deze motie is verwoord zien wij als betutteling en in die zin gaan we zeker niet mee. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel voorzitter, geweldig dat de SGP ons liberale standpunt wil verkondigen hier, zijn we heel blij mee. Maar het moge ook inderdaad duidelijk zijn dat wij tegen betutteling zijn, en absoluut zijn wij voor nette tuinen. Maar iedereen geeft daar een andere invulling aan. Helaas maakt u ook de koppeling met

het zwerfafvalarm plan, beleidsplan. Ja, daar waren wij op tegen en u weet heel goed waarom wij daarop tegen waren, dus ik vind deze combinatie tussen verloedering van tuinen en dat beleid toch wel, ja, beetje een rare koppeling. Want nogmaals, de een gaat over de openbare ruimte en de andere gaat over privébezit. Dus ja, net als Leefbaar Ridderkerk een beetje teleurgesteld in deze koppeling door de SGP.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Dan heb ik een vraag aan mevrouw Kayadoe, die heeft het over leuke tuinen, wat zijn dan leuke tuinen? Verloedering in tuinen is ook waar op een gegeven moment het afval gewoon over het balkon gegooid wordt of naast de deur in de tuin, en dat is wat wij veel meer bedoelen met verloedering. Er is op Rijsoord een prachtige voortuin, daar heeft meneer zijn aardappelen in gezet, daar schoffelt hij tussen, die staan in keurige rijtjes, dat is natuurlijk gewoon een prima tuin.

De voorzitter: En toch gaan we terug naar mijnheer Kardol want het was zijn termijn, mevrouw Kayadoe krijgt straks nog een beurt. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Ja, dank u voorzitter. Ja, in reactie even op de heer Piena en mevrouw Kayadoe. Kijk, beide aspecten als het gaat om of de openbare ruimte of het aanzicht wat tuinen geeft in een straat, dat raakt beide aan leefbaarheid of het leefbaarheidsgevoel of ... En het is mooi dat we op het ene terrein een plan hebben om daarmee aan de slag te gaan, en ik zie het zo voor me dat op het andere terrein er ook nog winst is te boeken, en daarom ligt deze motie ook voor. Wat betreft ...

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel voorzitter, en wederom een koppeling tussen iets wat openbare ruimte betreft en iets wat privé-eigendom betreft. En dat is toch wel jammer. Daarbij komt dat zwerfafval, dat is goed te benoemen, dat is alles wat eigenlijk in een afvalbak hoort, en wat wel of niet een verloederde tuin is daar kunnen we heel lang over discussiëren. Als mijn burens hun onkruid laten groeien omdat ze dat prachtig vinden en ik daar overlast van heb, ja, is dat heel vervelend, moet ik met mijn burens in gesprek. Maar nogmaals, ik bepaal niet wie of wat dat mooi vindt. Dus even graag de scheiding tussen datgene aan zwerfafval in de openbare ruimte en datgene wat u met uw motie beacht in het privégebeuren van mensen in te grijpen. En daar hebben wij een bezwaar tegen.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Nou, ik blijf erbij dat het beide raakt aan leefbaarheid en op zich is het misschien goed om die handreiking van de VROM-inspectie nog eens te lezen want op zich biedt dat een mooi inkijkje in van hoe je met deze, nou, met dit punt om kan gaan. Ik heb van de wethouder als ik goed heb geluisterd nog geen antwoord gehad op mijn vraag over het dilemma als het gaat om de ambtelijke capaciteit, inhuur van derden. Wat betreft de uitspraak van de heer Kloos over particulier erfpacht, ik zeg in die zin wel van dacht er terughoudendheid betracht moet worden als het gaat om particuliere erfpacht. Maar goed, dat heb ik in een eerder verband ook al weleens zo verwoord. En verder zijn er veel uitspraken gedaan in het kader van de woonvisie die we als SGP ook delen en zoals ik in mijn eerste bijdrage ook heb gesteld van met elkaar de schouders eronder. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, ik hecht er toch nog wel even belang aan om te zeggen dat als er overlast is in tuinen, dat we daar regels voor hebben om dat aan te pakken. Werd net een voorbeeld gegeven door Burger op 1 van een vuilniszak die naar beneden wordt gegooid, als daaruit voortvloeit dat er ratten komen dan kunnen we als gemeente zijnde kunnen we daar maatregelen tegen nemen. Dus dat, nou ja, dat willen we toch als VVD nog even benadrukken om ons standpunt extra te benadrukken dat deze motie echt niet ergens toe aan bijdraagt.

De voorzitter: Helder, we gaan naar mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Ik deel de mening niet van de VVD, ik denk dat als je tuinen ... Je moet zoeken wat verloederen is, ik denk dat dat een zoektocht is, en misschien zelfs ook met bewoners, maar het is goed om ernaar te kijken in onze beleving, we steunen hem dan ook. Wat je daarmee kan doen, en je kan daar inderdaad een hoop toch aan het straatbeeld en daarmee aan de leefkwaliteit van een wijk of wat ook verhogen, we horen ook klachten van mensen in woonwijken waar tuinen verloederd zijn, waar totaal geen onderhoud gepleegd wordt. Niet van de aardappelen, die zijn prima. Verder wil ik onze motie intrekken, een motie heb je pas iets aan als die het haalt of als je denkt dat die het haalt en daar is weinig kans op. En wat de wethouder zei dat gaan we heel erg doen, we blijven dit volgen en ik hou hem gewoon in de achterzak. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, we gaan naar mijnheer Piena.

De heer Piena: Kort, voorzitter, nog even op de motie van de SGP. Wij zijn natuurlijk voor positieve acties om tuinen zo goed mogelijk te maken en die kunnen ook best geregeld worden door wijkteams, door burens onderling, en ik denk dat de eigen verantwoordelijkheid van de mensen hier best toe in staat is om dat voor elkaar te krijgen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, GroenLinks heeft heel erg getwijfeld of we voor zouden moeten stemmen, en we kwamen er eigenlijk ook maandag met de burgerleden kwamen we er niet uit tijdens de fractie dus was het advies: zoek jij het maar uit. Ja, dat is toch eenmaal mijn taak, ja. Enerzijds wil je meer durf en meer ambitie, en anderzijds zie je ook wel handvatten in deze visie. En het gebeurt ook niet vaak dat ik hier ziet en niet weet ik voor of tegen ga stemmen en me laat overtuigen door debat, en ik denk dat dat voor heel veel mensen hier geldt. Laten we eerlijk zijn. Maar als ik deze motie, als ik deze woonvisie zo leg als een onderlegger voor een hopelijk ambitieuzer volgend college, en wat ons betreft voor veel meer bouwen en veel hoger bouwen, dan kan ik daar wel mee instemmen. En eigenlijk heeft de wethouder me nog overtuigd met een argument, en hij zet er net heel nadrukkelijk de deur open om duidelijk meer te bouwen dan de beschreven 90 woningen per jaar. En dat heeft mij met al die bedenkingen, ik zeg ook nadrukkelijk mij, voor deze woonvisie te stemmen. Het nadeel daarvan is natuurlijk dat ik nu ook een mening over de moties moet hebben. De motie van Kardol, SGP. Een zogenaamde verloederde tuin kan juist heel goed zijn, bijvoorbeeld voor de biodiversiteit. Wat voor de een verloederd is, is voor de ander een prachtige tuin vol veldbloemen. Maar wanneer ik de motie zo lees om vooral vanuit een positieve stimulans, een positieve stimulans te geven om straten en tuinen mooier te maken en omdat groene tuinen heel nadrukkelijk genoemd zijn, steunen we deze motie. En Burger op 1 heeft hem ingetrokken, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik zou nog terugkomen op beide moties. Burger op 1 heeft hem ingetrokken en daar zijn we blij mee, maar we willen wel aangeven dat de zorgen die Burger op 1 heeft rondom arbeidsmigratie, die arbeidsmigranten, die staat wel in de woonvisie maar de zorgen zijn gewoon heel erg groot en u hebt ons aan onze zij om daar de aankomende jaren goed op te gaan letten. Betreft de motie van de SGP, die hebben we mede-ingediend en die steunen we van harte. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Alleen nog even ingaan op de motie van de SGP, die gaan wij niet steunen. Achter verloederde tuinen daar schuilt vaak een heel ander thema, en wanneer de SGP daar meer aandacht voor had gevraagd kunnen we ons er wel in vinden, meer opbouwwerkers bijvoorbeeld. De motie zoals deze nu is geformuleerd roept bij ons het gevoel op dat als de buitenkant er maar goed uitziet dat we het dan goedvinden, maar bekommeren we ons ook om de mensen die er wonen en daarom steunen we de motie niet. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Los. Ogenblikje, mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Waar baseert de ChristenUnie het op dat dat in de motie staat? Dat als het aan de voorkant goed is dat alles prima staat, waar haalt u dat vandaan? Dank u wel.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel. Ik denk niet dat ik dat zei, ik zeg: voor je het weet kijk je alleen naar een verloederde tuin en niet naar de wereld die daarachter zit. Het is gewoon bijna een zekerheid dat op het moment dat een tuin verschrikkelijk verloederd is, dat daar ook problemen zijn achter de voordeur. En nu doe je eigenlijk een soort je raampje poetsen van een auto terwijl de banden lek zijn, en dat is gewoon niet de goede weg, wat ons betreft.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Ja, dank u voorzitter. In reactie op mevrouw De Wolff, het is in onze beleving en en en en, dus focus op een tuin als het gaat om de leefbaarheid van de straat, maar goed, in deze raad hebben we ook een ander stuk aangenomen waarbij we ons hard gaan maken voor bijvoorbeeld de schuldproblematiek bij jongeren en zo kan ik nog wel een paar raadsvergaderingen langsgaan waarbij we verschillende aspecten die achter de voordeur ook spelen aandacht geven. Dus.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u. Dat kan als je koffie aanbieden hè, dan zie je of het kopje een oor heeft en dat soort grappen, als je daarmee aan de slag gaat. Maar waar ik op wil reageren bij mevrouw De Wolff, het is natuurlijk absoluut niet zo dat achter elke verloederde voortuin een probleem zit, het kan ook een enorm cultuurverschil zijn. Mensen die uit andere landen komen die geen tuin gewend zijn, daar kan een stukje opvoeding in zitten. Dat wij dat anders gewoon zijn en dat graag anders zien, dus ik vind het veel te kort door de bocht gaan om te zeggen dat achter elke verloederde voortuin achter de voordeur een probleem zit. Want dan zou het wel heel makkelijk signaleren zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff, tot slot.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik kan met u meegaan dat er niet overal een probleem achter zit maar dat het cultuurverschil is. Maar ook daar hebben we al iemand voor, daar zijn de opbouwwerkers of de sociaal makelaars die we hebben zijn daarvoor. Die bellen bij mensen aan bij wie de verloederde tuin is. Nou ja, en al die andere interventies die we hebben gehad. Dus wij blijven erbij, we steunen de motie niet.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de woonvisie is wat ons betreft een goed begin. Gelukkig staat erin dat die 900 woningen een minimaal aantal zijn. Ik heb dat ook al gezegd dat het juist de schaarste is die ons parten speelt. Een oud gezegde in de handel is: hoedt u voor hetgeen schaars is, met andere woorden: als je iets wil kopen wat schaars is betaal je de hoofdprijs. En dat kun je eigenlijk alleen maar doorbreken door te zorgen dat die schaarste ophoudt, en dat betekent dus aantallen bouwen. En hoe je dat dan doet, de lucht in of grotere oppervlakten bebouwen, dat is dan eigenlijk later in te vullen. Ja, je moet dus inderdaad het marktmechanisme, het wordt soms bejubeld en soms wordt het ook naar de slechte hoek verwezen, maar het marktmechanisme is een machtig mechanisme dat je niet kan ontkennen, alhoewel we dat soms best wel zouden willen. En dan kan je dus inderdaad in schaarste maatregelen nemen zoals zelfbewoning, erfpacht, huurkoop, het weren van investeerders en een startersregeling, het is allemaal wel een beetje, het maakt wel een beetje verschil maar de hoofdzaak is: pak de schaarste aan. Werd ook gesproken over doorstroming, ook dat is al al die jaren dat ik in de raad zit is dat een item geweest en het is ontzettend moeilijk beheersbaar, het is ook heel moeilijk op gang te brengen. En dan nog even terug naar de motie die nog is overgebleven. Ja, het woord interpretatie werd genoemd, en dat triggerde mij toch wel. Toen had ik een poosje geleden in mijn ogen een verloederde tuin betrap, en het daarover had met de eigenaar, toen heeft hij mij rondgeleid. En daar stonden klaprozen, daar stonden boterbloemen, er stond hoog gras, er waren bijen. En ik heb me laten overtuigen dat die tuin niet verloederd was maar het was iets anders dan wat ik voor mooie tuin aanzag, dus ik denk dat interpretatie, dat is in ieder geval een bananenschil in deze motie, en bovendien, de andere bananenschil is betutteling. Wij willen dat niet, dus wij gaan die motie niet steunen. En ja, dat is dan misschien jammer voor u, mijnheer Kardol, maar ik zie de goede achtergrond daar wel van, dat begrijp ik wel. We moeten Ridderkerk mooi houden maar de motie die gaat daar denk ik in onze interpretatie geen goed verschil in brengen, dus we zullen die dan maar niet steunen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Echt voor Ridderkerk zal de motie blijven ondersteunen, want wij willen dat inzicht dolgraag hebben, en we wijzen er ook op dat er een enorme batterij van vrijwilligers bereid zijn, al dan niet via Present, om tuinen op een te moduleren als daar behoefte aan is. Dus wat dat betreft zou het een steuntje in de rug kunnen zijn om er iets moois van te maken. Wat de woonvisie betreft, we hebben het eigenlijk al eerder gezegd. Echt voor Ridderkerk kijkt uit naar de concrete plannen en wij hopen dat de jongeren, de middengroepen en de ouderen in de nog te realiseren plannen zich gaan terug herkennen. Zet daarop in. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Alles gehoord hebbende steunen wij nog steeds de motie en ook de woonvisie, en dat was het.

De voorzitter: Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel voorzitter. Er valt nog een hoop over het wonen te zeggen maar het debat zal na vanavond ook niet stoppen. Ik beperk het nog, ja, tot twee opmerkingen. Nog even over het sportpark Bolnes waar de VVD en Leefbaar ook aandacht voor vroegen, we hebben daar als Partij van de Arbeid Ridderkerk eerder ook vragen over gesteld. We vinden het ook belangrijk dat er duidelijkheid komt, ja, voor verenigingen en wat de plannen nu op die locatie zijn, dus we gaan de wethouder aan, ja, zijn belofte houden. En we kijken uit naar de cliffhanger, dat wordt een spannende zomer, en met de woningen die, ja, verdwenen zijn uit die sociale woningvoorraad is er ook wel, ja, wat werk aan de winkel, dus ja, we kijken er echt naar uit. De struggle van de heer Ros die herkennen we. We hebben ook erg getwijfeld zeg maar over deze woonvisie. Ik tegenstelling tot hem, ja, ben ik niet met de boodschap op pad gestuurd om het zelf maar uit te maken, maar zijn we wel tot een, ja, gedragen besluit gekomen. We zien dat er, ja, hard aan gewerkt is aan de woonvisie. We zijn ook wel tevreden over hoe het proces gegaan is maar we vinden aan de andere kant dat het toch wel, ja, dat we wat scherper aan de wind hadden kunnen zeilen, dat het wat ambitieuzer nog had kunnen zijn, dus bij ons valt het, ja, het dubbeltje de andere kant op. We zullen de woonvisie niet steunen. Ja, dat maakt het dan makkelijk voor wat betreft de motie, dan ben ik een van de weinigen in de raad die zich daar niet over hoeft uit te spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Waarom niet, u kunt de motie steunen of niet steunen los van het ... Dat is anders met een amendement, die beoogt de notitie te wijzigen, een motie roept het college op tot een of ander, dat kunt u altijd wel of niet steunen.

De heer Rijsdijk: O, ik dacht dat de mores was dat als je een voorstel niet steunde dat je de motie ook niet steu... Nou, dan leer ik toch ook nog iets vanavond, voorzitter, dat is dan toch mooi. Nee, wij sluiten ons aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie, dank u wel.

De voorzitter: Ik moest even nadenken. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Leefbaar Ridderkerk is uitermate duidelijk geweest in onze bijdrage. We willen ons niet om de tuin laten leiden en dus laten we het hierbij. Dank u wel.

De voorzitter: Ook daar moest ik even over nadenken. Wethouder, voor de tweede termijn.

De heer Oosterwijk: Ja, dank u voorzitter. Ik heb een paar korte aantekeningen gemaakt in de tweede termijn, en laat ik eerst beginnen om een concrete vraag die nog openstond inderdaad te beantwoorden. Maar dat doe ik wel langs de lijn van er is werk aan de winkel. Er is werk aan de winkel omdat er de nodige ambities ook in deze woonvisie naar voren zijn gekomen waar we ook handen en voeten aan willen gaan geven. De uitvoeringsagenda die er ook bij zit, die geeft daar ook een concreet tijdspad bij wat u als raad ook tegemoet kunt zien de komende tijd. En dat is ook gewoon simpelweg werk aan de winkel, hard werken. Tegelijkertijd is werk aan de winkel ook gegeven ten aanzien van gewoon simpelweg bouwen, bouwen en bouwen. Er is woningnood en niemand kan zich permitteren, en dit college wil het zeker niet, dat blijkt al en dat zal ook blijken, om achterover te zitten en te denken van nou, het zal wel. Het tegenovergestelde. Het is ook hard werken langs de lijn van allerlei bijkomende initiatieven. Bestaande bouw die uitgebouwd wordt, opgebouwd wordt, aangebouwd wordt en verbouwd wordt. U heeft ook in de jaarrekening kunnen zien dat dat veel capaciteit vraagt, capaciteit die we niet kunnen ontkennen in de sfeer van dat we vergunningen met zoveel woorden maar even terzijde kunnen leggen. Dat zit simpelweg ook de component moeten aan verbonden, maar dat heeft wel zijn weerslag en dan kom ik bij het punt van de SGP-fractie op de capaciteit. En we zien dat die capaciteit onder druk staat. Dat is in Ridderkerk het geval en in heel de regio het geval en in heel de provincie het geval en in heel Nederland het geval. We hebben het geluk, en dat gebruik ik maar even als een

voorbeeld, dat we voor een paar maanden terug de nog laatst loslopende constructeur in Nederland in zijn kraag hebben kunnen vatten. Het was wel Groningen, dus een stukje verderop, om voor Ridderkerk te willen werken en te kunnen werken. Kortom, er is een enorme schaarste, ook aan de kant van personele bezetting. En we hebben echt wel onze grens bereikt, zeg ik er ook maar bij, als het gaat om de balans in de organisatie. Er zijn afdelingen die al bij wijze van spreken met twee derde inhuur werken versus een derde vaste bezetting, en je moet het met elkaar ook gewoon kunnen managen en ook die kwaliteit, volgens mij legde de heer Los daar ook de vinger bij, ook gewoon handen en voeten kunnen geven. Wij proberen daarbij niet eenzijdig te blijven denken, we proberen er ook creatieve oplossingen in te verzinnen, in de regio is er ook een regionale bouwtafel georganiseerd waarbij we ook met ontwikkelaars en partijen het gesprek voeren om te bezien van ja, moet nou alles per se door de gemeente gedaan worden of zou je ook een deel van het werk ook door de markt kunnen laten doen zodat je met elkaar toch zeg maar die voortgang op de projecten kunt blijven realiseren. En al met al zit daar een deel van de oplossing in maar zal het ook in Ridderkerk weleens zo zijn dat we gewoon simpelweg tegen de grens aanlopen, en dat we met elkaar ijzer niet met handen kunnen breken. Dat proberen we te voorkomen, proberen we op te sturen, proberen daarbij ook in te prioriteren, maar ik kan het ook niet helemaal uitsluiten. Wel dagelijks de vinger aan de pols om gewoon iedere keer weer een nieuwe afweging te maken. Voorzitter, ik ben enorm blij met het feit dat de heer Ros zich heeft laten overtuigen. Die steek ik toch maar eventjes in de binnenzak en tegelijkertijd, laat ik het dan ook maar zo maar zeggen, en ik zeg dat niet scherp, ik vind het wel jammer dat dat bij de PvdA-fractie niet gelukt is omdat het college er ook echt ambitie in heeft geformuleerd en energie in heeft gestoken om juist die categorie waar de PvdA-fractie ook zich altijd voor inzet toch goed te bedienen, en meer dan goed te bedienen dan wellicht in het verleden het geval was. Nieuwe tijden, nieuwe afwegingen, maar ze zijn wel gemaakt. Hoe dan ook, er breken mooie tijden aan want wonen is aan de ene kant een grote opgave maar het is ook gewoon een mooi onderwerp om met elkaar de schouders onder te kunnen blijven zetten, en dat doen we dan weer allemaal. Dank u wel.

De voorzitter: Komen we tot besluitvorming. Om de woonvisie vast te stellen en de woningbouwstrategie de vorige in te trekken, kennis te nemen van een drietal notities en twee moties als afgedaan te beschouwen. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? PvdA hebben we begrepen. Anderen nog? Dan is aldus besloten. De motie, onderwerp is de verloederding van particuliere tuinen, het college wordt verzocht samen met convenantpartners Wooncompas en Facet de lokale problematiek ten aanzien van verloederde tuinen te verkennen, en een strategie te ontwikkelen die leidt tot concrete oplossingen. Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, ik heb het in mijn betoog al gezegd, wij gaan die motie niet steunen.

De voorzitter: Anderen, nog andere stemverklaringen? Mag ik dan de tegenhanden zien? Echt voor Ridderkerk, twee man? Ja. VVD. Pardon. VVD, ChristenUnie, Leefbaar Ridderkerk en de Partij van de Arbeid. Komen we niet aan de meerderheid geloof ik hè? Aangenomen? O, motie is aangenomen. De motie verloederde tuinen. Krijg een signaal dat internet het niet meer doet. Nou, misschien dat we hem toch nog terug kunnen zien. Ja, dat is naar, want het is onze verbinding met de buitenwereld nu er geen publiek hierbij kan zijn, dus dat is wel vervelend, moeten we even goed kijken of het wel wordt opgenomen dat het alsnog valt terug te bekijken of te luisteren. We kunnen ook niet meer doen dan ons best.

12. Toegankelijke bushaltes Ridderkerk

De voorzitter: Wij komen aan het laatste agendapunt, dat is het agendapunt toegankelijke bushaltes Ridderkerk, en die ligt voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen over de bushaltes? Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ja, de heer Kloos en ik stemmen in met dit raadsvoorstel omdat wij het belangrijk vinden dat eenieder kan meedoen aan de samenleving en daardoor ook gebruik moet kunnen maken van het openbaar vervoer.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, wij kunnen graag instemmen met dit voorstel, maar willen er ook wel de vinger op leggen dat na uitvoering van dit voorstel nog niet alle bushaltes toegankelijk zijn. We komen daarover graag later nog te spreken met de wethouder, maar voor nu is dit een goede stap voorwaarts.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik tegenstemmen zien? Dat is ... Nee hè? Nee, nee. Dat is niet het geval, zodat ook dit is vastgesteld.

Sluiting

De voorzitter: Rest me u eindelijk wel thuis te wensen, want u heeft allemaal nog de gang naar huis te gaan. Wat fijn dat u er vanavond allemaal weer bij was en we zien elkaar dinsdagavond over de kadernota. Tot dan.